

ING Wholesale Banking

Algemene voorwaarden – MiFID

ING Bank N.V.

Voor Professionele klanten en in aanmerking komende tegenpartijen

Geldig met ingang van 3 februari 2020

Deze algemene voorwaarden beschrijven op welke basis wij onze diensten aan u verlenen. Neem de tijd om deze algemene voorwaarden zorgvuldig door te lezen, aangezien deze wettelijk bindend voor u zijn in uw interacties met ons. Neem contact met ons op als er onderdelen van deze algemene voorwaarden zijn die u niet begrijpt of als u andere vragen heeft.

Inhoud

Inleiding	3
1. Algemene bepalingen	3
2. Toepasselijkheid	5
3. Risicowaarschuwing	5
4. Instructies, uitvoering en rapportage van Transacties	6
5. Clearing en afwikkeling van Transacties	8
6. Algemene bepalingen voor onze zakelijke relatie met u	9
7. Belangenconflicten en provisie	10
8. Rapportage aan de klant	10
9. Activa van klanten	11
10. Onderpand	11
11. Opeisingsgronden	12
12. Kosten en lasten	14
13. Verklaringen en garanties	14
14. Optreden als agent of principaal	15
15. Uitsluiting van onze aansprakelijkheid	16
16. Vrijwaring	17
17. Klantinformatie en gegevensbescherming	17
18. Elektronische levering van diensten	18
19. Overmacht	19
20. Kennisgevingen en communicatie	19
21. Geldend recht en jurisdictie	19
22. Diversen	19
Bijlage 1	21
Bijlage 2	26

Inleiding

Wanneer zijn deze Algemene voorwaarden van toepassing?

Deze Algemene voorwaarden, die van tijd tot tijd worden herzien, zijn van toepassing op uw interacties met welke ING-vestiging ook, handelend onder eigen naam of namens ING Wholesale Banking, wanneer wij een of meer Diensten (zoals hieronder gedefinieerd) aan u verlenen, waaronder mede begrepen het uitvoeren of doorgeven van uw orders ten aanzien van een of meer Financiële instrumenten. Er kunnen aanvullende of afwijkende voorwaarden gelden voor een specifieke ING-locatie. Deze voorwaarden worden vermeld in bijlage 1 en/of afzonderlijk ter beschikking gesteld.

Deze Algemene voorwaarden zijn op u van toepassing ongeacht uw classificatie als Professionele klant of In aanmerking komende tegenpartij en ongeacht het land waar u verblijft of het land waar uw bedrijf is gevestigd. Deze Algemene voorwaarden zijn echter niet van toepassing indien u bent geclassificeerd als Niet-professionele klant conform bepaling 1.4.

In geval van tegenstrijdigheden tussen deze Algemene voorwaarden en de van toepassing zijnde lokale wetgeving, dan gaat de lokale wetgeving voor, met inachtneming van bepaling 22.7.

Deze Algemene voorwaarden gelden niet wanneer we Diensten aan u leveren met betrekking tot:

- FX spottransacties, met uitzondering van 4.5, 4.6, 7, 8, 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3, 9.2.4 en 12.2. Daarnaast gelden voor FX spottransacties onze standaard voorwaarden voor het verrichten van FX spottransacties;
- gestructureerde deposito's, met uitzondering van 4.5 (behoudens de laatste zin, die uitsluitend van toepassing is op Gestructureerde deposito's), 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3 en 9.2.4.

1. Algemene bepalingen

1.1. Begrippen

In dit document hanteren we de onderstaande begripsdefinities.

Gelieerd bedrijf:

met betrekking tot een bepaalde rechtspersoon: een persoon die rechtstreeks of indirect onder zeggenschap staat van een persoon die ook zeggenschap heeft over de bepaalde rechtspersoon.

Bijlage:

een bijlage bij dit document.

Toepasselijke wet- en regelgeving:

de regels van een relevante regelgevende instantie, de regels van een relevant Handelsplatform en alle overige wetten en voorschriften die van toepassing zijn, met inbegrip van MiFID II en MiFIR, die van toepassing zijn met betrekking tot de relevante Diensten en/of Transacties.

Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking:

het beleid waarin uiteen wordt gezet hoe wij orders in Financiële instrumenten verwerken en uitvoeren en hoe wij zorgen voor optimale uitvoering. Het Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking wordt gepubliceerd op www.ingwb.com/mifid.

Werkdag:

een dag, anders dan zaterdag of zondag, waarop banken in het land van de betreffende ING-vestiging doorgaans geopend zijn.

Afwikkelingsbedrag:

het bedrag zoals bedoeld in bepaling 11.2 van dit document.

Onderpand:

Alle activa die u aan ons in onderpand heeft gegeven onder een financiële zekerheidsovereenkomst ter overdracht dan wel een financiële zekerheidsoverdracht ter verpanding overeenkomstig bepaling 10.

Beleid inzake belangenconflicten:

het Beleid van ING waarin wordt beschreven hoe we belangenconflicten identificeren, voorkomen en beheersen. Het Beleid inzake belangenconflicten wordt gepubliceerd op www.ingwb.com/mifid.

Derivaten:

Financiële instrumenten zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, onderdeel 44, onder c) van MiFID II en in lid 4 tot en met 10 van deel C in bijlage I van MiFID II.

Duurzame drager:

een informatiedrager zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, onderdeel 62 van MiFID II.

In aanmerking komende tegenpartij:

een klant die is geclassificeerd als een in aanmerking komende tegenpartij op grond van artikel 30 lid 2, 3 of 4 van MiFID II.

Opeisingsgronden:

het zich voordoen van een situatie zoals beschreven in bepaling 11 van dit document.

Financiële instrumenten:

zoals bedoeld in deel C van bijlage I van MiFID II.

Beleid inzake inducements:

het Beleid van ING waarin wordt beschreven hoe we omgaan met het ontvangen van inducements (prikkel) van derden en het beschikbaar stellen van inducements aan derden. Het Beleid inzake inducements wordt gepubliceerd op www.ingwb.com/mifid.

ING-vestiging:

ING Bank N.V. of een ING-filiaal, bijkantoor of -dochterbedrijf waarmee u een Transactie aangaat of dat een Dienst aan u levert waarop deze Algemene voorwaarden van toepassing zijn.

Essentiële-informatiedocument (KID):

een document met informatie dat voorafgaand aan het contract aan Niet-professionele klanten beschikbaar wordt gesteld op grond van de verordening over verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten (PRIIP's).

Essentiële-beleggersinformatiedocument (KIID):

een document met informatie dat voorafgaand aan het contract aan klanten beschikbaar wordt gesteld op grond van de Richtlijn betreffende instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en de regels en voorschriften die op basis van deze richtlijn zijn uitgevaardigd, waaronder die in de betreffende EU-lidstaten.

MiFID II:

Richtlijn 2014/65/EU van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten, inclusief wijzigingen en alle regels en voorschriften die op basis van deze Richtlijn zijn uitgevaardigd, waaronder die in de betreffende EU-lidstaat of EU-lidstaten.

Brief over de MiFID-classificatie:

de brief die we u gaan sturen of hebben gestuurd met betrekking tot uw MiFID-classificatie, inclusief alle bijlagen.

MiFIR:

Verordening 600/2014 van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten, inclusief wijzigingen en alle regels en voorschriften die op basis van deze Verordening zijn uitgevaardigd.

Nationale bevoegde autoriteit:

de toezichthouder van een EU-lidstaat die verantwoordelijk is voor het toezicht op ING Bank N.V. en/of een ING-vestiging, voor zover van toepassing.

Onderhandse handel (OTC):

directe handel tussen twee partijen buiten een Handelsplatform.

Professionele klant:

een klant die overeenkomstig MiFID II is geclassificeerd als een professionele klant.

Niet-professionele klant:

een klant die overeenkomstig MiFID II is geclassificeerd als een niet-professionele klant en/of een klant die niet geldt als een Professionele klant en ook niet als een In aanmerking komende tegenpartij.

Diensten:

onze uitvoerings- en handelsdiensten in Financiële instrumenten en de levering van beleggings- of nevendiensten of beleggingsactiviteiten, zoals bedoeld in bijlage I, deel A en B van MiFID II, met inbegrip van bewaarnemingsdiensten, contanten- en/of zekerhedenbeheer, margelingen, bedrijfsfinanciering (adviseerend), FX-diensten, beleggingsonderzoek en financiële-analysediensten en overname of plaatsing van financiële instrumenten en daaraan gerelateerde diensten, maar exclusief diensten op het gebied van beleggingsadvies en vermogensbeheer.

Contract voor spottransacties:

zoals bedoeld in artikel 10, lid 2 van de Gedelegeerde verordening 2017/565 van de Commissie.

Gestructureerd deposito:

zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, onderdeel 43 van MiFID II.

Algemene voorwaarden:

deze Algemene voorwaarden, inclusief alle toepasselijke schriftelijke wijzigingen van of aanvullingen op deze Algemene voorwaarden.

Handelsplatform:

(i) een gereguleerde markt, een multilaterale handelsfaciliteit (MTF) of een georganiseerde handelsfaciliteit (OTF) zoals gedefinieerd in MiFID II, en/of (ii) een vergelijkbaar platform in een derde land als de context dat vereist.

Transactie:

een order die u aan ons geeft voor het aankopen of verkopen van een Financieel instrument, of een andere transactie tussen u en ons die door ons hetzij wordt uitgevoerd, hetzij wordt ontvangen en doorgegeven op basis van deze Algemene

voorwaarden, inclusief situaties waarin uw order, request-for-quote (prijsaanvraag) of andere communicatie of actie in verband met een potentiële Transactie of Dienst (nog) niet heeft geleid tot volledige of gedeeltelijke uitvoering of doorgifte van de order of prijsaanvraag, om welke reden dan ook, daaronder mede begrepen de intrekking of annulering door u van uw order of aanvraag.

Effect:

een effect volgens de beschrijving in punt artikel 4, lid 1, onderdeel 44 van MiFID II, inhoudende bepaalde categorieën van op de kapitaalmarkt verhandelbare waardepapieren, zoals aandelen, obligaties en soortgelijke effecten, inclusief waardepapieren die het recht verlenen om dergelijke effecten te verwerven of te verkopen of die aanleiding geven tot een afwikkeling in contanten waarvan het bedrag wordt bepaald op grond van effecten, valuta's, rentevoeten of rendementen, grondstoffenprijzen of andere indexen of maatstaven.

Website:

de in Bijlage 1 vermelde website en/of een andere website die aan u is medegedeeld ten behoeve van de communicatie met u, met inbegrip van

www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations.

Zekerheden:

Pand, hypotheek of enige andere vorm van zakelijke of persoonlijke zekerheidsrechten.

1.2. Informatie met betrekking tot toezicht

In bijlage 1 vindt u voor elke ING-vestiging de officiële naam, het geregistreerde adres, de toezichthouder, contactgegevens, de taal voor de communicatie, het toepasselijk recht en de jurisdictie en alle overige toepasselijke wettelijke informatie voor de betreffende ING-vestiging(en).

1.3. Prioriteit van documenten

Tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders overeengekomen, gelden deze Algemene voorwaarden met uitsluiting van alle Algemene voorwaarden die wij van u voor of na de ingangsdatum van de meest recente versie van deze Algemene voorwaarden hebben ontvangen.

Deze Algemene voorwaarden kunnen (geheel of gedeeltelijk) worden gewijzigd of vervangen door een overeenkomst die u met ons sluit (voor of na de ingangsdatum van de meest recente versie van deze Algemene voorwaarden) en die op maat is gemaakt of specifiek geldt voor Financiële instrumenten, Diensten of Transacties, daaronder mede begrepen een ISDA, GMSLA, GMRA, Raamovereenkomst Financiële Derivaten (RFD) en andere raamovereenkomsten, inclusief alle bijlagen daarvan en alle transactiebevestigingen die bij dergelijke overeenkomsten horen. In het geval van tegenstrijdigheden tussen deze Algemene voorwaarden en een dergelijke door u met ons gesloten overeenkomst, hebben de toepasselijke bepalingen van de overeenkomst voorrang boven deze Algemene voorwaarden, tenzij deze bepalingen in strijd zijn met de Toepasselijke wet- en regelgeving.

1.4. Klantcategorieën

Door middel van een kennisgeving in een afzonderlijke brief delen we u in als een Professionele klant of als een In

aanmerking komende tegenpartij. In deze Brief over de MiFID-classificatie informeren wij u dat u het recht heeft een verzoek in te dienen om in een andere klantcategorie te worden ingedeeld. Als u een dergelijk verzoek indient, behandelen we u voortaan voor alle doeleinden als zodanig (dus niet alleen voor een specifieke Transactie, een specifiek Financieel instrument of een specifieke Dienst), tenzij expliciet anders is overeengekomen.

Indien u ons hebt verzocht uw classificatie van Professionele klant of In aanmerking komende tegenpartij te wijzigen in Niet-professionele klant, blijven deze Algemene voorwaarden op u van toepassing, totdat wij middels een afzonderlijke brief uw classificatie als Niet-professionele klant hebben bevestigd.

1.5. Het recht om een andere classificatie te verzoeken

Indien u bent ingedeeld als In aanmerking komende tegenpartij, kunt u ons verzoeken deze classificatie te wijzigen in Professionele klant of Niet-professionele klant. Indien u bent ingedeeld als Professionele klant, kunt u ons verzoeken deze classificatie te wijzigen in Niet-professionele klant of, in bepaalde gevallen, als een In aanmerking komende tegenpartij.

Informatie over verzoeken om in een andere klantcategorie te worden ingedeeld, zoals bedoeld in deze bepaling en over de procedures voor en de gevolgen van een dergelijke herclassificatie is te vinden in de Brief over de MiFID-classificatie. Aanvullende informatie is op verzoek beschikbaar. Houd er rekening mee dat er mogelijk andere of aanvullende voorwaarden gelden, indien u verzoekt om in een andere klantcategorie te worden ingedeeld het is zelfs mogelijk dat wij u sommige of alle Diensten niet langer vanuit bepaalde ING-vestigingen kunnen verlenen.

1.6. Gewijzigde omstandigheden

Het is uw verantwoordelijkheid om ons te informeren over alle wijzigingen die mogelijk gevolgen kunnen hebben voor uw classificatie.

1.7. E-commerce Richtlijn

U verklaart dat u geen 'consument' bent in de zin van de Richtlijn inzake elektronische handel (2000/31/EG) zoals geïmplementeerd in de Toepasselijke wet- en regelgeving en u aanvaardt dat wij niet verplicht zijn om te voldoen aan openbaarmakings- en informatievoorschriften of andere voorschriften krachtens deze richtlijn (zoals geïmplementeerd) voor zover dat wordt toegestaan door de Toepasselijke wet- en regelgeving.

1.8. Taal voor communicatie

Wij communiceren met u en we verzoeken u te communiceren met ons in de taal die wordt vermeld in Bijlage 1 met betrekking tot de desbetreffende ING-vestiging. Indien een document of andere communicatie in meerdere talen beschikbaar is, prevaleert de Engelstalige versie, tenzij nadrukkelijk anders is vermeld in het document of de communicatie.

2. Toepasselijkheid

2.1. Aanvang

Deze Algemene voorwaarden (en alle wijzigingen daarvan) komen in de plaats van alle eerdere voorwaarden en gelden (i) met ingang van de door ons opgegeven ingangsdatum voor deze Algemene voorwaarden (of wijzigingen daarvan), of, bij gebreke daarvan, (ii) met ingang van 5 Werkdagen nadat de Algemene voorwaarden naar u zijn verzonden of op onze Website zijn gepubliceerd.

U wordt geacht deze Algemene voorwaarden (of wijzigingen van deze Algemene voorwaarden) te hebben geaccepteerd wanneer u op of na de ingangsdatum daarvan Diensten van ons aanvaardt en/of orders plaatst voor Transacties of Transacties met ons aangaat.

2.2. Toepasselijke wet- en regelgeving

Wij aanvaarden geen grotere verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid jegens u dan wordt opgelegd door de Toepasselijke wet- en regelgeving, deze Algemene voorwaarden en enige afzonderlijke door u met ons gesloten overeenkomsten als bedoeld in bepaling 1.3.

3. Risicowaarschuwing

3.1. Geen advies

Er is bij geen enkel onderdeel van deze Algemene voorwaarden of van de Diensten die op basis van deze Algemene voorwaarden worden geleverd sprake van beleggingsadvies of vermogensbeheer. Algemene opvattingen, algemene adviezen of algemene aanbevelingen die (mondeling of schriftelijk) aan u worden gecommuniceerd over het economische klimaat, markten, beleggingsstrategieën of beleggingen mogen niet worden opgevat als beleggingsadvies. Daarnaast mogen aanbevelingen die exclusief worden gegeven aan het algemene publiek (en dus niet aan u persoonlijk zijn gericht) niet worden opgevat als een persoonlijke aanbeveling aan u en houden derhalve geen beleggingsadvies in.

Alle informatie die u van ons ontvangt, inclusief risicowaarschuwingen, worden te goeder trouw gegeven. We garanderen echter niet dat deze informatie correct of volledig is, en we wijzen elke verantwoordelijkheid van de hand voor verliezen, kosten of aansprakelijkheden waarmee u mogelijk wordt geconfronteerd doordat u op deze informatie vertrouwt, tenzij dit het gevolg is van opzet of grove schuld van onze kant.

Wij geven u geen advies over de wettelijke, juridische, boekhoudkundige, fiscale of andere gevolgen van Transacties, Financiële instrumenten en Diensten, en informatie die wij u verstrekken kunnen niet als zodanig worden beschouwd.

Als u een Transactie, Dienst of Financieel instrument of, een of meerdere informatie- of risicowaarschuwingen, zoals aan u verstrekt in documenten of anderszins, niet begrijpt, raden wij u sterk aan om niet verder te gaan met de Transactie, Dienst of het Financieel instrument in kwestie en om extern juridisch of

financieel advies in te winnen. U dient dit advies in te winnen bij een derde partij die niet aan ons is gelieerd, vóórdat u een Transactie, Financieel instrument of Dienst van ons afneemt.

3.2. Uw eigen beoordeling van geschiktheid

Voordat u een beslissing neemt om een order te plaatsten of om al dan niet te handelen in een Financieel instrument of wanneer u beslist om een Transactie aan te gaan of ons verzoekt om een Dienst te verlenen, dient u eerst zelfstandig de geschiktheid daarvan voor u te beoordelen, onder meer, indien van toepassing, of het past bij (i) uw beleggingsdoelen, inclusief uw risicotolerantie, en (ii) uw vermogen om de daaraan gerelateerde financiële risico's te dragen in overeenstemming met uw beleggingsdoelen, met inbegrip van de risico's die inherent zijn aan of voortvloeien uit een dergelijk Financieel instrument of een dergelijke Dienst of Transactie en de daaraan gerelateerde strategieën.

Aangezien u bent gecategoriseerd als een Professionele klant of als een In aanmerking komende tegenpartij, mogen wij ervan uitgaan dat u beschikt over voldoende kennis en ervaring om de Transacties, Financiële instrumenten en Diensten te begrijpen. Indien u echter niet beschikt over voldoende kennis en ervaring om de risico's van een Financieel instrument, Transactie of Dienst te begrijpen, bent u mogelijk in het nadeel ten opzichte van een Niet-professionele klant jegens wie wij de verplichting hebben de geschiktheid van een Transactie, Financieel instrument of relevante Dienst te beoordelen. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid op grond van beweringen van een Professionele klant of een In aanmerking komende tegenpartij dat zij niet beschikken of beschikten over voldoende kennis en ervaring om een Financieel instrument, Transactie of Dienst te begrijpen.

3.3. Risico's gerelateerd aan beleggingen

Bij uw risicobeoordeling dient u rekening te houden met alle kredietrisico's, marktrisico's, liquiditeitsrisico's, renterisico's, valutarisico's, bedrijfsrisico's, operationele risico's en insolventierisico's tijdens elke fase van een Transactie of Dienst.

Bij 'onderhandse' handel (OTC-handel; in tegenstelling tot handel op een Handelsplatform) dient u ook rekening te houden met specifieke risico's voor OTC-handel, zoals (naast de bovengenoemde risico's) tegenpartijrisico's (met name indien uw OTC-transactie niet onderhevig is aan centrale clearing), prijstransparantierisico's, liquiditeitsrisico's (inclusief het risico van snelle en efficiënte voortijdige afwikkeling of hedging van bestaande OTC-posities), optimale uitvoeringsrisico's, risico's van voorwaardelijke verplichtingen, 'regulatoire risico's en juridische risico's en de potentiële gevolgen van ongunstige marktomstandigheden.

Voordat u een besluit neemt over een Transactie, Financieel instrument of Dienst, dient u altijd de risico's te beoordelen en dient u alle relevante informatie en documentatie ten aanzien van de Transactie, het Financieel instrument of de Dienst te lezen en in overweging te nemen. Dit omvat bijvoorbeeld beleggingsonderzoeken, marketingmateriaal, termsheets, emissieprospectussen, de Essentiële-

beleggersinformatiedocumenten (dat wil zeggen EID's), alle relevante overeenkomsten, (algemene) voorwaarden en alle relevante openbare informatie.

Bijlage 2 bij deze Algemene voorwaarden bevat een duidelijke uitleg en een waarschuwing over de risico's die verbonden zijn aan de door ons geleverde Financiële instrumenten en Diensten, zodat u redelijkerwijs in staat bent om de aard en de risico's van Transacties, Diensten en Financiële instrumenten te begrijpen en u een geïnformeerde beslissing kan nemen over de desbetreffende beleggingen.

4. Instructies, uitvoering en rapportage van Transacties

4.1. Instructies

U kunt ons schriftelijk, mondeling of langs elektronische weg instructies geven, tenzij wij u laten weten of met u hebben afgesproken dat uw orders of instructies via een bepaalde methode of op een bepaalde manier moeten worden gegeven. Indien niet anders overeengekomen, handelen we op elke passende order of instructie waarvan we naar redelijkheid aannemen dat deze is gegeven, of beweerd wordt te zijn gegeven, door u of door een persoon van wie we naar redelijkheid aannemen dat deze bevoegd is om namens u orders of instructies te geven, zonder onderzoek te doen naar de echtheid, de bevoegdheid of de identiteit van de persoon die namens u dergelijke instructies geeft of beweert te geven. U dient ervoor te zorgen dat alle orders of instructies aan ons eenduidig, duidelijk, begrijpelijk en leesbaar zijn.

Indien uw orders of instructies niet tijdig, eenduidig, duidelijk, begrijpelijk en leesbaar zijn, kunnen we geheel naar eigen oordeel besluiten u te vragen om de order of instructie te bevestigen in een schriftelijke of andere vorm, alvorens we tot uitvoering van de order of instructie overgaan. Bovendien kunnen we mogelijk in tegenspraak met uw order of instructie of anderszins strijdig met uw order of instructie handelen indien wij dit noodzakelijk of wenselijk achten om uw belangen te beschermen. Daarnaast kunnen we geheel naar ons eigen oordeel besluiten om geen actie te ondernemen op uw orders of instructies indien uw order of instructie niet in uw belang is vanwege de aard van de order of instructie, vanwege marktontwikkelingen sinds het geven van de order of instructie of vanwege een andere reden.

We zijn niet verplicht uw orders of instructies voor het aangaan van een Transactie, het kopen of verkopen van een Financieel instrument of het leveren van een Dienst aan u te accepteren, tenzij we verplicht zijn dit te doen op grond van de Toepasselijke wet- en regelgeving. Als we besluiten af te zien van het aangaan van een Transactie, het kopen of verkopen van een Financieel instrument of het leveren van een Dienst aan u, zijn we niet verplicht hiervoor een reden op te geven en aanvaarden we geen aansprakelijkheid voor eventuele schade of verliezen die worden veroorzaakt of geclaimd in samenhang met een dergelijke weigering.

4.2. Orders die buiten een Handelsplatform worden uitgevoerd

Door deze Algemene voorwaarden te accepteren overeenkomstig bepaling 2.1, aanvaardt u dat de orders die u bij ons plaatst mogelijk worden uitgevoerd buiten een Handelsplatform, op voorwaarde dat dit is toegestaan onder de Toepasselijke wet- en regelgeving.

Wanneer wij uw orders buiten een Handelsplatform uitvoeren, heeft dit mogelijk nadelige gevolgen voor u, zoals een groter tegenpartijrisico. Ons Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking beschrijft deze consequenties en risico's nader.

4.3. Opname van telefoongesprekken en communicatie

Voor zover toegestaan door Toepasselijke wet- en regelgeving nemen wij en onze gevolmachtigden en agenten mogelijkwerwijs telefoongesprekken op zonder een waarschuwingstoon te gebruiken en bewaren daarnaast alle (elektronische) communicatie met u alsmede alle informatie over relevante persoonlijke gesprekken die met u zijn gevoerd.

Deze opname(n) en registratie(s) blijven ons eigendom en dienen door u te worden aanvaard als bewijs van uw orders, uw instructies of eventuele nadere voorwaarden of condities. We mogen opname(n) en/of transcriptie(s) daarvan in overeenstemming met de Toepasselijke wet- en regelgeving gebruiken voor alle doeleinden die wij wenselijk achten, bijvoorbeeld in ons eigen belang. U kunt gedurende een periode van vijf jaar verzoeken toegang te krijgen tot dergelijke opname(n) van telefoongesprekken en dergelijke communicatie, waarvoor we mogelijk een vergoeding in rekening brengen. We zijn tevens verplicht opnamen ter beschikking te stellen aan de Nationale bevoegde autoriteit, indien deze hierom verzoekt.

4.4. Verantwoordelijkheid voor vertraging

Nadat een order of instructie is gegeven, kan deze uitsluitend met onze uitdrukkelijke toestemming worden ingetrokken of gewijzigd, en alleen zolang we nog niet naar de order of instructie hebben gehandeld. Indien we na ontvangst van uw orders of instructies naar redelijkheid menen dat het praktisch niet haalbaar is om hier binnen een redelijke tijd op te handelen, kunnen we het handelen op deze orders of instructies uitstellen tot een moment waarop het naar onze redelijke opvatting praktisch haalbaar (of in uw belang) is om dit te doen. Afgezien van opzet of grove schuld onzerzijds zijn we niet aansprakelijk voor schade of verliezen die het gevolg zijn van vertraging bij het handelen naar uw orders of instructies.

4.5. Optimale uitvoering en orderverwerking

Wanneer u deze Algemene voorwaarden accepteert overeenkomstig bepaling 2.1, aanvaardt u dat wij uw orders uitvoeren in overeenstemming met ons Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking (als van tijd tot tijd wordt herzien). Ons Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking is beschikbaar op www.ingwb.com/mifid of via uw gebruikelijke contactpersoon.

We passen de regels voor ordertoewijzing, die worden beschreven in ons Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking, niet alleen toe op Financiële instrumenten maar ook op Gestructureerde deposito's.

Wanneer u orders plaats voor Transacties met ons of dergelijke Transacties aangaat, gaan wij ervan uit dat u ons Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking of de herziening daarvan (zoals ter beschikking gesteld op voornoemde wijze) heeft aanvaard.

4.6. Aggregatie van orders

Mogelijk aggregeren wij uw orders met onze eigen transacties en/of de transacties van andere klanten, tenzij een dergelijke aggregatie waarschijnlijk in het nadeel is van elke klant van wie de order wordt geaggregeerd. Indien wij uw order aggregeren, doen we dit in overeenstemming met ons Beleid voor optimale uitvoering en orderverwerking, waarin wordt vermeld dat het aggregeren van klantorders met betrekking tot een specifieke order in het nadeel van een klant kan uitwerken. Als u een limietorder plaatst voor aandelen die worden verhandeld op een Handelsplatform en deze order niet onmiddellijk wordt uitgevoerd onder de geldende marktomstandigheden, geven wij uw order door aan de relevante plaats van uitvoering, tenzij u ons uitdrukkelijk andere instructies heeft gegeven.

4.7. Rapportages voor toezichthouders

U erkent en u gaat ermee akkoord dat wij informatie over u, Transacties die wij met u of namens u zijn aangegaan, quotes die aan u zijn uitgebracht en/of posities die u inneemt, mogen verstrekken aan relevante bevoegde autoriteiten, regelgevende instanties, externe rapporterende/publicerende entiteiten, Handelsplatformen en/of andere relevante partijen of dat wij dergelijke informatie openbaar maken om te voldoen aan onze verplichtingen krachtens Toepasselijke wet- en regelgeving, maar zonder afbreuk te doen aan bepaling 17.3.

U dient ons onverwijld alle informatie te verstrekken die wij van tijd tot tijd van u nodig hebben om tijdig en volledig te voldoen aan onze rapportage- en publicatieverplichtingen krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving.

U erkent en gaat ermee akkoord dat u de verantwoordelijkheid heeft om te voldoen aan uw eigen rapportage- en publicatieverplichtingen krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving (indien van toepassing). Hoewel wij gedelegeerde of geassisteerde rapportagediensten kunnen aanbieden, brengen we alleen rapporten namens u uit als wij dat in een afzonderlijke, schriftelijke overeenkomst zijn overeengekomen.

4.8. Her rapporteren van transacties

Wanneer wij Transacties met u uitvoeren buiten een Handelsplatform en de MiFIR-verplichtingen inzake transparantierapportage op u van toepassing zijn, hebben wij het recht om aan te nemen dat u niet handelt als een beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling, tenzij u ons anders geïnformeerd heeft en ons actuele gegevens heeft verstrekt waaruit uit blijkt in welke

Financiële Instrumenten u als beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling optreedt.

4.9. Positielimieten grondstoffen

U erkent en gaat ermee akkoord dat:

- u een eigen verplichting heeft om te voldoen aan elke limiet voor de omvang van een netto positie die u mag innemen in grondstofderivaten die worden verhandeld op een Handelsplatform en in economisch gelijkwaardige OTC-derivaten (in deze bepaling 4.9 aangeduid met 'Limiet') op basis van de Toepasselijke wet- en regelgeving;
- wij niet verantwoordelijk zijn voor het berekenen van Limieten namens u en evenmin hoeven te bepalen of een Limiet wordt of zal worden overschreden als gevolg van een Transactie die wij met of namens u aangaan;
- u ons geen orders of instructies geeft voor Transacties die zullen leiden tot overschrijding van Limieten en om ons te notificeren indien u vaststelt dat een Limiet zal worden overschreden als een door u gegeven order of instructie wordt uitgevoerd;
- wij mogelijk niet in staat zijn om een Transactie met of namens u aan te gaan overeenkomstig uw orders of instructies als dat zou leiden tot de overschrijding van een Limiet;
- het ons is toegestaan om uw posities geheel of gedeeltelijk af te bouwen als dat naar onze mening nodig is om de overschrijding van een Limiet (inclusief elke vergelijkbare limiet die voor een tegenpartij geldt) te voorkomen of te verhelpen.

Indien van toepassing overeenkomstig Toepasselijke wet- en regelgeving verplicht u zich ertoe om ons alle informatie te verstrekken die wij nodig hebben ten aanzien van uw posities en die van uw klanten in grondstofderivaten en ten aanzien van de posities van de klanten van deze klanten, enzovoort, tot de eindklant is bereikt.

4.10. Beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling

Wanneer wij handelen als een beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling in bepaalde Financiële instrumenten, doen we dat overeenkomstig ons Beleid voor systematische interne afhandeling (Systematic Internaliser Commercial Policy) . Dit beleid is beschikbaar op www.ingwb.com/mifid of via uw gebruikelijke contactpersoon.

U erkent en gaat ermee akkoord dat, in uw interacties met ons als beleggingsonderneming met systematische interne afhandeling, gebonden bent aan ons Beleid voor systematische interne afhandeling, zoals van tijd tot tijd wordt herzien of aangevuld.

5. Clearing en afwikkeling van Transacties

5.1. Clearing van Transacties

Indien clearing van Transacties verplicht is op basis van de Toepasselijke wet- en regelgeving of op vrijwillige basis plaatsvindt, aanvaarden wij geen enkele aansprakelijkheid voor verliezen, schade of kosten die mogelijk worden

veroorzaakt door vertragingen of andere oorzaken, waaronder een tekortkoming of niet-nakoming door een bij het clearingproces betrokken partij, zoals Handelsplatforms, clearingleden, clearing brokers of onszelf, indien wij optreden in onze hoedanigheid van clearinglid, behalve voor zover deze verliezen, schade of kosten het gevolg zijn van opzet of grove schuld onzerzijds.

5.2. Afwikkeling van Transacties

De levering of betaling (al naargelang) door de tegenpartij bij een Transactie komt voor uw risico. Onze verplichting om Financiële instrumenten aan u te leveren of de betaling voortvloeiend uit een verkooptransactie, op uw rekening of op de rekening van een derde te crediteren, hangt samen met de bij het afwikkelproces betrokken derde en/of deze derde heeft voldaan aan zijn verplichtingen jegens ons of de door ons gebruikte afwikkelinstanties. Wij zijn niet verplicht uw Transacties af te wikkelen (maar kunnen wel besluiten om dit te doen), tenzij wij alle benodigde documenten van u hebben ontvangen die voor de afwikkeling van uw transactie van belang zijn.

Alle bedragen die wij van een derde hebben ontvangen of die anderszins door ons voor u worden gehouden in verband met uw Transacties, gelden als een schuld van ons aan u totdat wij deze bedragen aan u hebben betaald of er op een andere wijze finale kwijting heeft plaatsgevonden. Wij hebben met betrekking tot het voor u bewaren van de bedragen geen fiduciaire verplichting jegens u. U dient alle met betrekking tot een Transactie van ons ontvangen Financiële instrumenten of gelden aan te houden, totdat u volledig hebt voldaan aan uw verplichtingen jegens ons. Het eigendom van Financiële instrumenten die door u zijn aangekocht en die door ons worden gehouden, gaat (onder de bovenstaande voorwaarden) op u over zodra u het in verband met de aankoop verschuldigde bedrag heeft betaald. Tenzij anders is overeengekomen, vindt de afwikkeling van Transacties plaats volgens de gangbare praktijk voor het desbetreffende Financiële instrument of de desbetreffende markt.

5.3. Late afwikkeling

Iedere voorgestelde afwikkelingsdatum voor een Transactie is indicatief en kan onderhevig zijn aan normale marktvertragingen. U bent alleen gerechtigd een Transactie te herroepen of te annuleren in overeenstemming met de regels van de lokale markt (tenzij wij verantwoordelijk zijn voor de vertraging) en in overeenstemming met deze Algemene voorwaarden indien u ons vrijwaart van alle verliezen, kosten en verplichtingen die voor ons ontstaan als gevolg van uw herroeping of annulering. Wij zijn niet verantwoordelijk voor vertragingen of incorrectheden bij de overdracht van instructies of andere informatie.

5.4. Aankopen

Als u Financiële instrumenten niet aan ons levert (of aan een agent die namens ons handelt) om een Transactie af te wikkelen, behouden wij ons het recht voor, en kunnen wij krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving of standaard marktregels verplicht zijn, om deze Financiële instrumenten zonder voorafgaande kennisgeving en geheel naar eigen

goeddunken namens u op de markt te kopen. Dit geldt ongeacht de vraag of wij wettelijk verplicht zijn om dit te doen. Alle kosten en vergoedingen met betrekking tot een dergelijke aankoop komen voor uw rekening.

6. Algemene bepalingen voor onze zakelijke relatie met u

6.1. Wij kunnen met u handelen als agent of als principaal

Wanneer wij met u handelen kunnen wij optreden als principaal of als agent, zowel voor u als voor iedere derde partij, waaronder begrepen een ander lid van ING groep. Wij kunnen ook als uw agent optreden bij een Transactie waarbij wij tevens optreden als principaal en tegenpartij. Op welke basis wij optreden bij een bepaalde Transactie wordt vermeld in de transactiedocumentatie. Als er geen specifieke overeenkomst is gemaakt, kunnen wij naar eigen inzicht besluiten om exclusief als principaal of exclusief als agent op te treden, dan wel gedeeltelijk als principaal of gedeeltelijk als agent.

6.2. Positielimieten

Wij kunnen limieten opleggen aan het aantal open posities of orders dat u op enig moment bij ons kunt hebben, en wij kunnen geheel naar eigen inzicht een of meer Transacties of posities in Financiële instrumenten voortijdig afwikkelen of een of meer van uw openstaande orders annuleren om te voorkomen dat deze limieten worden overschreden of indien ze al zijn overschreden, om uw positie te verkleinen.

6.3. Gedrag

U dient zich in uw handelingen met ons te gedragen in overeenstemming met de gedragsnormen die naar redelijkheid kunnen worden verwacht van personen in uw positie en u dient geen acties te ondernemen of na te laten waardoor het ons onmogelijk wordt gemaakt de gedragsnormen na te leven die naar redelijkheid kunnen worden verwacht van personen in onze positie.

6.4. Marktmisbruik

U mag geen acties ondernemen of nalaten die mogelijk leiden tot of neerkomen op marktmisbruik, zoals gedefinieerd in de Toepasselijke wet- en Regelgeving over marktmisbruik (inclusief MAD/MAR) en u mag geen order, prijsaanvraag of aanvraag voor Diensten bij ons indienen waardoor u, wij of een andere partij de Toepasselijke wet- en regelgeving inzake marktmisbruik zouden overtreden, dit geldt onder meer voor het indienen, wijzigen of annuleren van orders of combinaties van orders.

U erkent en u gaat ermee akkoord dat wij uw handelsactiviteiten zullen monitoren voor indicaties van potentieel marktmisbruik en dat wij aan marktmisbruik gerelateerde handelspraktijken of verdachte orders of transacties kunnen melden aan de desbetreffende autoriteiten. Wij accepteren geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot door u gepleegd (potentieel) marktmisbruik.

6.5. Beleggingsonderzoek

Wanneer wij voor u (beleggings)onderzoek doen, financiële analyses uitvoeren of algemene aanbevelingen doen ten aanzien van (Transacties in) Financiële instrumenten, via welk medium of platform en in welke vorm dan ook, met inbegrip van rapporten, meldingen, aantekeningen en andere communicatie (zowel mondeling als schriftelijk) (in deze bepaling 6.5 aangeduid met '(beleggings)onderzoek'), gelden de volgende voorwaarden:

- beleggingsonderzoek wordt uitsluitend voor informatieve doeleinden verstrekt en mag niet worden opgevat als een aanbieding of beleggingsadvies voor de aan- of verkoop van een Financieel instrument of een andere Transactie of daarvan af te zien.
- hoewel wij redelijke zorg betrachten om te waarborgen dat de informatie uit ons beleggingsonderzoek correct en niet misleidend is op het moment van publicatie, geven wij geen enkele garantie over de correctheid of volledigheid van deze informatie. Wij wijzen u erop dat de informatie uit ons beleggingsonderzoek zonder voorafgaande kennisgeving aan u kan worden gewijzigd en dat wij niet in staat of verplicht zijn om u over dergelijke wijzigingen te informeren en dat wij niet verplicht zijn om het aan u verstrekte beleggingsonderzoek (met inbegrip van de analyses, meningen, projecties en voorspellingen die daarin zijn opgenomen) te actualiseren of te wijzigen.
- wij kunnen een financieel belang hebben in Financiële instrumenten waarnaar in ons onderzoek wordt verwezen. Een dergelijk belang vloeit voort uit het feit dat wij deze Financiële instrumenten voor onze klanten hebben aangekocht of verkocht. Bovendien kunnen wij investment banking- of andere diensten (waaronder het optreden als beheerder, adviseur of lener) leveren voor entiteiten waarnaar in ons onderzoek wordt verwezen.
- wij kunnen transacties aangaan die strijdig zijn met de zinswijzen of meningen die in ons beleggingsonderzoek zijn opgenomen.
- wij aanvaarden geen verantwoordelijkheid voor eventuele verliezen, kosten of verplichtingen waarmee u op welke wijze dan ook wordt geconfronteerd als gevolg van uw gebruik van ons beleggingsonderzoek, ongeacht de manier waarop deze verliezen, kosten of verplichtingen ontstaan en ongeacht de vraag of dit wordt veroorzaakt door opzet of grove schuld onzerzijds of door een andere oorzaak.
- wij garanderen niet dat u het beleggingsonderzoek op hetzelfde moment ontvangt als onze andere klanten.
- u dient zich te houden aan alle beperkingen en embargo's die we opleggen aan de distributie van beleggingsonderzoek, inclusief de her distributie of bekendmaking van ons beleggingsonderzoek aan derden.
- u gaat ermee akkoord dat aan u beschikbaar gesteld beleggingsonderzoek uitsluitend is bedoeld voor intern gebruik en dat u dergelijke informatie (of de inhoud of een deel van de inhoud daarvan) niet mag verstrekken of openbaren aan derden, tenzij wij daar schriftelijk toestemming voor hebben gegeven.
- alle door ons ontwikkelde en aan u verstrekte onderzoeksmaterialen, inclusief alle auteursrechten, handelsmerken, handelsgeheimen, patenten, knowhow en

andere propriëtaire en intellectuele eigendomsrechten, zijn en blijven ons eigendom, en alleen wij hebben het recht gebruik te maken van rechten op dergelijke informatie.

- het is uw eigen verantwoordelijkheid om te bepalen of u in het kader van de Toepasselijke wet- en regelgeving beleggingsonderzoek mag ontvangen, hetzij gratis of anderszins. Als u krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving moet betalen voor beleggingsonderzoek, moet u ons daarvan in kennis stellen. De toepasselijke voorwaarden met betrekking tot dergelijke betalingen voor beleggingsonderzoek moeten tussen u en ons worden overeengekomen in een afzonderlijke schriftelijke overeenkomst.
- als wij beleggingsonderzoek aan u beschikbaar stellen, ongeacht of we hiervoor een vergoeding in rekening brengen, is het uw verantwoordelijkheid om de beschikbaarstelling van beleggingsonderzoek aan u stop te zetten of te annuleren, hetzij door de ontvangst van ons beleggingsonderzoek te blokkeren, hetzij op een andere manier, als dat vereist is voor de naleving van MiFID II-regels inzake provisies of als dat om een andere reden vereist is.

7. Belangenconflicten en provisies

7.1. Belangenconflicten

Op grond van de Toepasselijke wet- en regelgeving zijn wij verplicht regelingen te treffen om belangenconflicten tussen ons en onze klanten, tussen onze klanten onderling en tussen onze medewerkers en een of meer van onze klanten te beheersen. Wij werken overeenkomstig ons Beleid inzake belangenconflicten, waarin we de situaties identificeren waarin zich belangenconflicten kunnen voordoen en waarin we de regelingen beschrijven om belangenconflicten te identificeren, te voorkomen en te beheersen. Ons Beleid inzake belangenconflicten is aan u beschikbaar gesteld als bijlage bij de Brief over de MiFID-classificatie die u van ons heeft ontvangen voorafgaand aan het verlenen van onze Diensten op basis van deze Algemene voorwaarden. Ons Beleid inzake belangenconflicten is tevens beschikbaar op www.ingwb.com/mifid.

7.2. Provisies

Tijdens de levering van Diensten aan u kunnen wij mogelijk vergoedingen, commissies of niet-financiële tegemoetkomingen aan externe partijen geven of van externe partijen ontvangen die zijn bedoeld om de kwaliteit van onze Diensten te verbeteren en die de vervulling van onze plicht om in uw belang te handelen niet in de weg staan. Indien er sprake is van een dergelijke provisies met betrekking tot een Transactie, Financieel instrument of Dienst die wij mogelijk aan u leveren, zullen we dit aan u bekendmaken vóórdat we de Dienst aan u leveren. Daarnaast kunnen we vergoedingen, commissies of niet-financiële tegemoetkomingen aan externe partijen geven of van externe partijen ontvangen die nodig zijn voor het leveren van onze Diensten en die door hun aard geen aanleiding kunnen geven tot conflicten met onze plicht om eerlijk, rechtvaardig en professioneel te handelen in het belang van onze klanten.

Indien van toepassing informeren wij u ook over de wijze waarop u profiteert van een dergelijke provisie. Zie voor meer informatie over provisies ons Beleid inzake provisies, dat eveneens beschikbaar is op www.ingwb.com/mifid.

Onverminderd onze verantwoordelijkheid krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving is het uw eigen verantwoordelijkheid om te bepalen of u in het kader van de Toepasselijke wet- en regelgeving Diensten of tegemoetkomingen van ons mag ontvangen, hetzij gratis of anderszins. Het is uw eigen verantwoordelijkheid om het ontvangen van Diensten of tegemoetkomingen stop te zetten of te annuleren ter naleving van de MiFID II-regels inzake provisies.

8. Rapportage aan de klant

8.1. Informatie over uitgevoerde orders aan Professionele klanten

Nadat wij namens u een order hebben uitgevoerd ontvangt u hiervan terstond een bevestiging met de essentiële informatie over de desbetreffende Transactie conform bepaling 8.3. Uiterlijk op de eerste werkdag na uitvoering van uw order sturen we u bovendien een bericht met aanvullende gegevens over de Transactie, zoals het totaalbedrag aan in rekening gebrachte commissies en onkosten. Een dergelijk bericht wordt niet verzonden indien de bevestiging reeds alle informatie bevat die we op grond van de Toepasselijke wet- en regelgeving verplicht zijn aan u te verstrekken.

U erkent en gaat ermee akkoord dat, in de afwezigheid van een kennelijke verschrijving, onze bevestiging definitief en bindend is, tenzij u direct na ontvangst bezwaar maakt tegen de bevestiging.

8.2. Informatie over uitgevoerde orders aan In aanmerking komende tegenpartijen

Indien u wordt geclassificeerd als een In aanmerking komende tegenpartij, kunnen wij met u afspreken dat u een bevestiging ontvangt die minder informatie bevat dan de bevestigingen die wij beschikbaar stellen aan onze Professionele klanten. De bevestiging van de uitvoering van uw order bevat minimaal de essentiële informatie over de uitvoering van uw order.

8.3. Periodieke overzichten

Wij verstrekken u periodieke overzichten ten aanzien van uw Financiële instrumenten als dat door de Toepasselijke wet- en regelgeving wordt vereist. Wij verstrekken deze overzichten op een Duurzame drager of via een online systeem overeenkomstig de Toepasselijke wet- en regelgeving.

Dergelijke periodieke overzichten bevatten gegevens over uw Financiële instrumenten en de marktwaarde of geschatte waardering daarvan en alle overige informatie die wij verplicht zijn aan u te verstrekken op grond van de Toepasselijke wet- en regelgeving.

Wij verstrekken dergelijke overzichten één keer per kwartaal, tenzij wij een andere frequentie overeenkomen. Indien u ons verzoekt om u vaker periodieke overzichten te verstrekken, doen we dat, maar het is wel mogelijk dat we hiervoor een extra vergoeding in rekening brengen.

9. Activa van klanten

9.1. Gelden van klanten

Gelden die wij voor u houden, houden wij als een bevoegde kredietinstelling. Daarom zijn wij niet verplicht om uw gelden te houden overeenkomstig de MiFID II-voorschriften inzake de veilige bewaring van activa voor klanten, daarbij inbegrepen het voorschrift om deze gelden te scheiden van onze eigen gelden en de gelden van andere klanten.

U geniet de bescherming die hoort bij een normale bankier-klantrelatie conform de Toepasselijke wet- en regelgeving. Vanwege deze bescherming hanteren wij passende maatregelen om uw rechten te beschermen wanneer wij uw gelden aanhouden, maar wij mogen uw gelden wel gebruiken voor onze normale bedrijfsvoering.

ING Bank N.V. neemt deel aan het Depositogarantiestelsel krachtens de Wet op het financieel toezicht (Wft), dat in het algemeen saldi bij Nederlandse banken garandeert tot een maximum van € 100.000 per rekeninghouder.

9.2. Financiële instrumenten van klanten

9.2.1. Vrijwaring of bewaarneming van Financiële instrumenten

Wij hanteren een redelijke zorgvuldigheidsnorm bij het beschermen van uw eigendomsrechten op de Financiële instrumenten die wij namens u aanhouden. Hiervoor hebben wij adequate maatregelen getroffen in overeenstemming met de Toepasselijke wet- en regelgeving.

Met betrekking tot uw Financiële instrumenten en de Diensten die wij in samenhang daarmee aan u leveren (inclusief bewaarneming van uw Financiële instrumenten), geldt voor uw potentiële claim tegen ons met betrekking tot deze Diensten en Financiële instrumenten mogelijk een bescherming volgens het Beleggerscompensatiestelsel waaraan ING Bank N.V. deelneemt uit hoofde van de Wft, tot een maximum van € 20.000 per belegger.

Indien wij moeten handelen als uw bewaarnemer of anderszins de dienst moeten leveren van veilige bewaring en beheer van Financiële instrumenten voor uw rekening, is het nodig dat u een afzonderlijke schriftelijke overeenkomst met ons sluit.

9.2.2. Segregatie van Financiële Instrumenten

Wij zullen uw Financiële Instrumenten afscheiden van onze eigen Financiële Instrumenten en die van andere klanten. Indien mogelijk zullen wij Financiële Instrumenten in uw naam registreren of in de naam van dochterondernemingen van ons of in de naam van een onderbewaarder.

Wanneer wij u Financiële Instrumenten houden op een rekening die onderhevig is aan het recht van een jurisdictie buiten de Europese Unie dan kunnen u Financiële Instrumenten niet gesegregeerd zijn en geniet u mogelijk minder bescherming tegen claims van schuldeisers van de onderneming die uw Financiële Instrumenten houdt in die betreffende jurisdictie dan wanneer u deze Financiële Instrumenten in een jurisdictie binnen de Europese Unie zou segregeren en aanhouden.

9.2.3. Derde partijen

Wanneer uw Financiële Instrumenten via derde(n) worden gehouden zijn wij niet aansprakelijk voor de gedragingen of fouten van deze derde(n) noch voor enig geleden verlies of schade die u leidt anders dan als een direct gevolg van opzet of grove schuld onzerzijds bij het selecteren en aanstellen van de desbetreffende derde(n). In het geval van faillissement van derde(n) kan u mogelijk niet al uw Financiële Instrumenten terug krijgen.

9.2.4. Corporate actions

U erkent en gaat ermee akkoord dat wij u niet in kennis hoeven te stellen van corporate actions of van uitoefening van uw rechten in verband met een corporate action, tenzij wij expliciet en schriftelijk anders zijn overeengekomen of Toepasselijke wet- en regelgeving vereist u over deze corporate actions te informeren.

10. Onderpand

10.1. Het recht om onderpand te eisen

Naar ons eigen goedgevoelen of indien dit volgens de Toepasselijke wet- en regelgeving verplicht is, kunnen wij u vragen om terstond activa bij ons (of bij een door ons aangewezen persoon) te storten als Onderpand ter zekerheid voor uw verplichtingen of potentiële verplichtingen aan ons ten gevolge van verliezen of potentiële verliezen in uw portefeuille of uw activa of in verband met een Transactie, al dan niet onderhevig aan de Toepasselijke wet- en regelgeving, daaronder mede begrepen onze beoordeling van uw kredietwaardigheid, teneinde onszelf te beschermen tegen het risico dat u eventuele aanspraken van ons jegens u niet terstond en niet volledig zult nakomen. Wij kunnen u vragen om bij ons (aanvullende) activa te storten in de vorm van contanten, kredietbrieven of Financiële instrumenten onder een financiële zekerheidsovereenkomst ter overdracht, een financiële zekerheidsovereenkomst ter verpanding of op een andere wijze die wij geschikt vinden.

10.2. Financiële zekerheidsovereenkomst ter overdracht

Indien wij met u een financiële zekerheidsovereenkomst ter overdracht sluiten, maken wij in overeenstemming met de Toepasselijke wet- en regelgeving een afweging ten aanzien van de geschiktheid van een dergelijke overeenkomst.

Door het sluiten van een financiële zekerheidsvereenkomst ter overdracht met ons, erkent u en gaat u ermee akkoord dat:

- de volledige eigendom van en de gerechtigdheid op de activa die u krachtens een financiële zekerheidsvereenkomst te overdracht verstrekt, worden aan ons overgedragen. Dit heeft tot gevolg dat dergelijke activa niet overeenkomstig de uit MiFID II voortvloeiende regels inzake de veilige bewaring van activa van klanten voor u houden;
- indien wij in staat van insolventie mochten verkeren, wordt u geclassificeerd als een algemene crediteur;
- de activa die u krachtens een financiële zekerheidsvereenkomst ter overdracht heeft verstrekt, kunnen door ons voor zakelijke doeleinden kunnen worden gebruikt (recht van (her)gebruik), tenzij wij expliciet schriftelijk anders zijn overeengekomen;
- de algemene risico's, gevolgen en effecten die verband houden met een financiële zekerheidsvereenkomst ter overdracht en het recht op (her)gebruik worden beschreven in bijlage 2 en in het Informatiedocument dat beschikbaar is op www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations.

10.3. Rechten op Onderpand

Wij krijgen alle rechten van de zekerheidsgever over het Onderpand (daaronder mede begrepen rechten op schuldvergelijking, eigendomsrechten of pandrechten, al naargelang) en wij kunnen deze rechten geheel naar eigen goeddunken gebruiken door het bij ons gedeponeerde Onderpand te verkopen, te verrekenen of op andere wijze te vervreemden tegen uw verplichtingen jegens ons of tegen onze verplichtingen jegens derden die wij voor uw rekening zijn aangegaan. Bovendien kunnen wij uw rekeningen combineren of bedragen tussen uw rekeningen overschrijven, teneinde te voldoen aan uw verplichtingen om Onderpand bij ons aan te houden voor welk doel dan ook, indien wij dit van tevoren met u hebben afgesproken.

10.4. Nadere waarborgen

U stemt ermee in om nadere zekerheidsdocumenten te sluiten en op ons verzoek nadere stappen te zetten om ons zekerheidsrecht op het door u verstrekte Onderpand afdwingbaar te maken. Dit houdt onder meer in dat u verplicht bent om u te registeren als de rechthebbende van het Onderpand en om het wettelijk eigendom van het Onderpand te verkrijgen. Bovendien bent u verplicht om de onder het zekerheidsrecht vallende Onderpand vervoegd op te eisen of tot uitwinning over te gaan voor zover dit is toegestaan onder de Geldende- wet en Regelgeving. Tot slot dient u ons in staat te stellen onze rechten over de door u verschaft Zekerheden uit te oefenen.

10.5. Zekerheidsrechten

Als voortdurende zekerheid voor de nakoming van al uw (feitelijke of voorwaardelijke, huidige of toekomstige) verplichtingen aan ons zoals bedoeld in deze bepaling, geeft u ons een eersterangs pandrecht (zekerheidsrecht) met volledige eigendomsgarantie over al het huidige of toekomstige door u beschikbaar gestelde Onderpand dat door ons wordt gehouden, of dat in onze opdracht of anderszins onder onze aanwijzingen of zeggenschap door een externe partij wordt

gehouden, of die gecrediteerd staat op uw rekening bij ons, of die door ons of door onze Gelieerde bedrijven, of door onze vertegenwoordigers namens u worden gehouden. U gaat ermee akkoord dat wij een zekerheidsrecht (pandrecht) mogen geven over het door u aan ons verstrekte Onderpand ter dekking van uw verplichtingen jegens een broker of Handelsplatform (en/of een gelieerde clearingpartij).

10.6. Onderpand mag niet bezwaard zijn

Activa die als Onderpand wordt verstrekt, moet geheel onbezwaard zijn en vrij van claims, aanspraken, hypotheek, kosten, verpandingen, toewijzingen of andere vormen van persoonlijke- en/of zakelijke zekerheidsrechten die ten voordele komen van een derde partij. Als u ons geen Onderpand verstrekt, of als wij menen dat een als Onderpand verstrekt activum bezwaard is, kunnen wij geheel naar eigen goeddunken besluiten u te vragen dit Onderpand te vervangen, of een of meer van uw Transacties voortijdig af te wikkelen. U zegt toe dat u geen persoonlijk- en/of zakelijk zekerheidsrecht zult vestigen op aan ons verstrekt Onderpand en dat u dit Onderpand niet zal overdragen of de rechten daarvan zal toewijzen aan een derde, anders dan het creëren van een pandrecht op Financiële instrumenten in de context van een clearingsysteem waarin dergelijke Financiële instrumenten kunnen worden gehouden, of een ander pandrecht dat door ons of met onze voorafgaande schriftelijke toestemming wordt gevestigd.

10.7. Recht tot verkoop

Indien zich een Opeisingsgrond voordoet, kunnen wij het recht uitoefenen om het door u verstrekte Onderpand of onze rechten inzake dit Onderpand te verkopen, te verrekenen, vervoegd op te eisen of uit te winnen, en de opbrengst van de verkoop of andersoortige vervreemding te gebruiken voor betaling van de kosten van een dergelijke verkoop, vervoegde opeisbaarheid, uitwinning of vervreemding en ter voldoening van uw verplichtingen jegens ons.

11. Opeisingsgronden

11.1. Verschillende opeisingsgronden

Er is sprake van een Opeisingsgrond indien:

- u een bedrag niet tijdig betaalt, een Financieel instrument of een ander goed niet levert of een andere verplichting jegens ons niet nakomt;
- u in overtreding bent van een geldende bepaling in deze Algemene voorwaarden, in de voorwaarden van een andere overeenkomst of in algemene voorwaarden die tussen u en ons van toepassing zijn, waaronder mede begrepen een raamovereenkomst (zoals een ISDA-raamovereenkomst, GMRA of GMSLA), een Raamovereenkomst Financiële Derivaten, een Raamovereenkomst niet-beursverhandelde derivaten of een soortgelijke overeenkomst of andere algemene voorwaarden van ons of indien er een gebeurtenis plaatsvindt die het naar ons inzicht waarschijnlijk maakt dat u een bepaling in deze Algemene voorwaarden zult overtreden;

- er een aanvraag tegen u of door u is ingediend voor uw onderbewindstelling, ondercuratelestelling, faillissement, liquidatie of opheffing, of indien zich een dergelijke gebeurtenis voordoet, of indien u een rechtspersoon bent en er sprake is van liquidatie, opheffing of faillissement, of als u om andere redenen u rechtspersoonlijkheid verliest;
- u naar onze redelijke inschatting niet meer of waarschijnlijk niet meer in staat zult zijn om uw schulden te betalen, of indien u een algemene regeling, cessie of schikking treft met of ten bate van andere schuldeisers dan ons;
- u in materiële zin niet voldoet aan de Toepasselijke wet- en regelgeving die op u van toepassing is of, indien een bevoegdheid van u wordt opgeschort of ingetrokken door een bevoegde toezichthouder of een vergelijkbare autoriteit;
- zich een substantiële negatieve verandering in uw financiële situatie voordoet;
- zich een gebeurtenis voordoet die, na verloop van tijd, door het doen van een kennisgeving, door het maken van een voornemen of door een combinatie hiervan, zich naar onze inschatting heeft ontwikkeld of kan ontwikkelen tot een van de bovengenoemde gebeurtenissen;
- een door u verstrekte garantie ongeldig of incorrect is, of naar onze inschatting zal worden, of indien niet wordt voldaan aan een van de verplichtingen van de garant zoals beschreven in de garantie;
- u niet tijdig hebt voldaan aan een van de verplichtingen die voortvloeien uit een financierings- of kredietovereenkomst met ons of met een derde partij en u, voor zover van toepassing, niet aan deze verplichting heeft voldaan na de geldende hersteltermijn, als gevolg waarvan een of meer kredietverschaffers of schuldeisers de financierings- of kredietovereenkomst vervroegd kunnen opeisen op basis van de voorwaarden van de overeenkomst;
- een of meer van uw activa wordt, naar onze inschatting, onderwerp van (conservatoir)beslag of van een andere voorzorgs- of executiemaatregel of als een of meer van uw activa worden onteigend, in beslag genomen, vernietigd of beschadigd;
- zich naar onze inschatting een substantiële verandering voordoet in de eigendomsstructuur of de groep van uiteindelijke belanghebbende of partijen die een controlerende invloed of feitelijke zeggenschap hebben over uw activiteiten of activa;
- zich naar onze inschatting een substantiële verandering voordoet in uw statuten of andere constitutionele of soortgelijke documenten;
- u ons naar onze inschatting foutieve, incorrecte of onvolledige informatie of documenten heeft verstrekt of als u informatie of documenten heeft achtergehouden die naar onze mening essentieel zijn met betrekking tot een Transactie, Dienst of Financieel instrument;
- de wetgeving of de interpretatie van de wetten van een land zijn veranderd, of er sprake is van een verordening, interventie of handhavingsactie van een overheid of autoriteit die van invloed kan zijn op, of die relevant kan zijn voor deze Algemene voorwaarden, een geldende overeenkomst tussen u en ons of het door u aan ons verstrekte Onderpand, en wij niet met u zijn overeengekomen hoe we deze Algemene voorwaarden,

deze overeenkomst of het Onderpand kunnen wijzigen of aanpassen of op een andere wijze actie kunnen nemen om de gevolgen te mitigeren. U stemt ermee in dat het doel van een dergelijke overeenkomst of mitigerende maatregel is dat onze positie ten opzichte van u en/of uw gelden of activa niet negatief wordt beïnvloed.

11.2. Voortijdige afwikkeling wanneer zich een Opeisingsgrond voordoet

Indien zich een Opeisingsgrond voordoet, wordt elk bedrag, goed, activa, vordering en verplichting die u aan ons verschuldigd bent, onmiddellijk opeisbaar en hebben wij zonder voorafgaande kennisgeving aan u het recht om:

- te goeder trouw de waarde van al uw openstaande feitelijke of voorwaardelijke aanspraken en verplichtingen jegens ons te berekenen om een nettobedrag te bepalen dat gelijk is aan de contante waarde van het nettobedrag dat u aan ons verschuldigd bent of dat wij aan u verschuldigd zijn: het Afwikkelingsbedrag. Wij zullen u zo snel mogelijk informeren over het Afwikkelingsbedrag en daarbij vermelden of het om een voorlopig of een definitief bedrag gaat. Daarna kunnen wij de bedragen afwickelen, waarbij wij het Afwikkelingsbedrag aan u kunnen betalen (indien wij het Afwikkelingsbedrag aan u verschuldigd zijn) of uw verplichting jegens ons met het Afwikkelingsbedrag te verrekenen (indien u het Afwikkelingsbedrag aan ons verschuldigd bent). Indien u na afloop van dit proces nog een bedrag aan ons verschuldigd bent, wordt dit bedrag beschouwd als een direct opeisbare vordering;
- alle openstaande Transacties als beëindigd te beschouwen;
- al het Onderpand voor uw rekening te boeken in relatie tot uw portefeuille of een Transactie;
- alle niet-contante activa, goederen of Financiële instrumenten te verkopen of anderszins te gelde te maken (zonder dat we aansprakelijk zijn voor een eventueel waardeverlies dat hierdoor ontstaat), mits we een redelijke commerciële inspanning leveren om uw Financiële instrumenten of overige activa te verkopen tegen de geldende marktprijs op de relevante markt (indien van toepassing) voor de Financiële instrumenten of activa, waarbij wij aan u het saldo van het door ons ontvangen bedrag betalen na verrekening van al uw verplichtingen jegens ons;
- alle Transacties of openstaande posities te annuleren, voortijdig af te wikkelen, te verkopen, bij opbod te verkopen, toe te wijzen of terug te draaien, of andere maatregelen te nemen die naar ons inzicht noodzakelijk of passend zijn om verliezen aan onze kant te beperken of te voorkomen, of op andere wijze bedragen terug te krijgen die u aan ons verschuldigd bent;
- bedragen of Financiële instrumenten te behouden of te verrekenen die anders vanwege een Transactie aan u verschuldigd zouden zijn geweest, teneinde schade, verliezen, verplichtingen, kosten of uitgaven waarmee wij geconfronteerd zijn doordat zich een Opeisingsgrond heeft voorgedaan te compenseren, te mitigeren of te beperken.

12. Kosten en lasten

12.1. Onze kosten en lasten

Wij zullen u vergoedingen in rekening brengen voor Diensten en Transacties conform onze geldende tarieven voor de desbetreffende Dienst of Transactie, of de tarieven die wij van tijd tot tijd met u overeenkomen. Daarnaast kan er sprake zijn van productkosten voor de Financiële instrumenten zelf, zoals vermeld in de betreffende prospectus, het betreffende KID/KIID of andere documenten die betrekking hebben op dergelijke Financiële instrumenten, voor zover van toepassing.

De in rekening gebrachte kosten en lasten kunnen BTW of een andere (transactie) gerelateerde belastingen bevatten. Daarnaast kunnen in de in rekening gebrachte kosten en lasten andere vergoedingen, inschrijfkosten of andere verplichtingen zijn opgenomen zoals kosten en lasten die wij betaald hebben of verschuldigd zijn in verband met de uitvoering, clearing of afwikkeling van uw orders in Financiële instrumenten of in verband met andere diensten of transacties, die wij al dan niet namens u hebben verricht.

12.2. Kostentransparantie

Wij zullen u gepaste informatie verstrekken over alle kosten en lasten voor de betreffende Diensten en Transacties overeenkomstig de toepasselijke MiFID II-voorschriften inzake de voorafgaande en jaarlijkse bekendmaking van kosten en lasten. Indien wij u informatie hebben verstrekt over de totale kosten en vergoedingen, kunt u verzoeken om een specificatie daarvan. Deze specificatie zullen wij verstrekken als en voor zover dat wordt vereist door de Toepasselijke wet- en regelgeving.

Indien wij u hebben geclassificeerd als een Professionele klant en u Diensten leveren (anders dan beleggingsadvies of vermogensbeheer) met betrekking tot Financiële instrumenten die geen Derivaat behelzen, stemt u in met beperkte toepassing van de voorschriften inzake gedetailleerde bekendmaking van kosten in Gedelegeerde verordening 2017/565 van de Commissie, voor zover toegestaan door de Toepasselijke wet- en regelgeving.

Indien wij u hebben geclassificeerd als een In aanmerking komende tegenpartij en u uitvoerings- of orderdoorgiftdiensten leveren met betrekking tot Financiële instrumenten, stemt u in met beperkte toepassing van de voorschriften inzake gedetailleerde bekendmaking van kosten in Gedelegeerde verordening 2017/565 van de Commissie, voor zover toegestaan door de Toepasselijke wet- en regelgeving. Indien we uitvoerings- of orderdoorgiftdiensten leveren met betrekking tot Financiële instrumenten die een Derivaat behelzen, passen wij de voorschriften inzake bekendmaking van kosten in Gedelegeerde verordening 2017/565 van de Commissie alleen volledig toe als u ons hebt gemeld dat u van plan bent om deze Financiële instrumenten aan uw klant(en) aan te bieden.

12.3. Betalingen aan ons

U dient alle aan ons verschuldigde bedragen op de vervaldatum te betalen in vrij overdraagbare, geclearde en dezelfde dag beschikbare gelden, in de valuta en op de

rekeningen die door ons zijn gespecificeerd, zonder enige verrekening, tegenclaim, aftrek of inhouding, tenzij u hiertoe wettelijk verplicht bent of u hiervoor voorafgaande schriftelijke toestemming van ons heeft verkregen.

12.4. Inhouding van kosten en vergoedingen op uw gelden

Indien binnen een redelijke termijn voorafgaande kennisgeving heeft plaatsgevonden, kunnen wij onze kosten of vergoedingen inhouden op gelden of activa die wij namens u houden. Voor dit doel hebben wij het recht om uw rekeningen samen te voegen en om gelden over te schrijven tussen uw rekeningen.

12.5. Rente

Wij brengen u rente in rekening op de bedragen die u ons verschuldigd bent, tegen rentevoeten die naar redelijkheid worden vastgesteld. Rente wordt op dagelijkse basis opgebouwd. Bovendien kunnen wij rente berekenen over alle bedragen (debet of credit) op uw rekeningen bij ons.

12.6. Betalingen en leveringen op nettobasis

Tenzij wij u schriftelijk anders informeren, vinden alle betalingen en leveringen tussen ons plaats op nettobasis, dat wil zeggen na inhouding van vergoedingen, kosten en onkosten, en zijn wij niet verplicht om u iets te leveren of te betalen voordat wij de voor ons acceptabele, correcte en geclearde gelden of documenten van u hebben ontvangen.

12.7. Ingehouden belastingen

Wij kunnen voor uw rekening of namens u alle soorten belastingen inhouden op betalingen, indien we hiertoe wettelijk verplicht zijn. Indien u wettelijk verplicht bent (of indien wij namens u wettelijk verplicht zijn) om inhoudingen te doen op betalingen, stemt u ermee in ons een zodanig bedrag te betalen dat wij uiteindelijk het bedrag ontvangen dat wij zouden hebben ontvangen als er geen verplichte inhoudingen zouden zijn geweest. Wij kunnen dergelijke verschuldigde bedragen afschrijven van een of meer van uw rekeningen.

13. Verklaringen en garanties

13.1. Verklaringen, garanties en toezeggingen

Op een voortdurende basis verklaart, garandeert en belooft u tegenover ons, zowel met betrekking tot uzelf in uw hoedanigheid van principaal en/ of agent van een persoon of rechtspersoon (de principaal) als namens uw principaal, indien van toepassing en met inachtneming van bepaling 14, dat:

- u bevoegd en in staat bent deze Algemene voorwaarden en alle hierop gebaseerde Transacties aan te gaan;
- u bekend bent met en zich bewust bent van de risico's en potentiële verliezen die kunnen voortvloeien uit het handelen in Financiële instrumenten;
- u verantwoordelijk en in staat bent om zelfstandig de risico's en gevolgen te analyseren van alle Financiële instrumenten waarvoor wij u een Dienst leveren die in een Transactie resulteert;
- u in staat bent de potentiële verliezen te dragen die mogelijk voortkomen uit een Transactie die u aangaat of die wij

namens u uitvoeren, of die voortvloeien uit een Dienst die wij u op basis van deze Algemene voorwaarden leveren;

- u onafhankelijk van ons optreedt en erkent dat wij niet als uw (financieel) adviseur handelen wanneer wij u Diensten leveren in samenhang met een Transactie of een Financieel instrument, tenzij wij expliciet anders zijn overeengekomen;
- deze Algemene voorwaarden en alle Transacties en de daaruit voortvloeiende verplichtingen zijn bindend voor u en in rechte afdwingbaar in overeenstemming met de desbetreffende voorwaarden voor zover zij geen inbreuk maken op de Toepasselijke wet- en regelgeving;
- alle gegevens, verklaringen, garanties en toezeggingen die wij van u ontvangen mogen niet misleidend zijn en moeten in alle wezenlijke opzichten juist en correct zijn;
- zich geen Opeisingsgrond heeft voorgedaan of voordoet;
- u ons zult informeren over elke verandering die ertoe leidt dat verklaringen, garanties of toezeggingen misleidend, onjuist of incorrect worden, of als zich nieuwe informatie of omstandigheden voordoen die mogelijk van invloed zijn op uw vermogen om zaken met ons te doen;
- u geen advies zult geven over Financiële instrumenten, en deze instrumenten niet verder zult doorverkopen of distribueren aan een niet-professionele belegger, indien de betreffende instrumenten door ons zijn gemaakt of op welke manier ook door u zijn verkregen van of via ons en er voor de instrumenten een KID moet worden verstrekt aan die niet-professionele belegger waarover u niet beschikt.

14. Optreden als agent of principaal

14.1. De klant handelt via een agent

U erkent en gaat ermee akkoord dat als wij u hebben geaccepteerd als onze klant overeenkomstig bepaling 1.4, maar u (als principaal) wilt handelen via een andere persoon of rechtspersoon die optreedt als uw agent, wij mogelijk alleen mogen handelen met die agent, en alleen orders en instructies van de agent mogen accepteren, als wij die agent schriftelijk hebben geaccepteerd (hetgeen wij naar eigen goeddunken mogen weigeren).

U of uw agent dient ons alle informatie, documenten en bewijzen ten aanzien van de agent verstrekken die wij mogelijk nodig hebben, om ons in staat te stellen te voldoen aan de Toepasselijke wet- en regelgeving.

Wanneer uw agent namens u handelt in verband met een Dienst of Transactie, is de agent net als u volledig gebonden aan de Algemene voorwaarden en aan de voorwaarden van overeenkomsten ter zake en wordt de agent geacht alle bevestigingen, overeenkomsten, goedkeuringen, acties, toezeggingen en verklaringen te hebben onderschreven die daarin zijn opgenomen (namens zichzelf en als uw agent en mutatis mutandis ten aanzien van alle verwijzingen naar 'u' of 'uw' in deze Algemene voorwaarden, die moeten worden beschouwd als verwijzingen naar de agent), tenzij de context vereist dat bepaalde bepalingen van de Algemene voorwaarden alleen toepasselijk zijn op u als onze klant of op u als principaal.

U erkent en gaat ermee akkoord dat alle kennisgevingen, bekendmakingen of informatie die wij moeten of mogen verstrekken krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving, de Algemene voorwaarden en alle overeenkomsten ter zake, door ons kunnen worden verstrekt aan uw agent (in plaats van aan u).

14.2. De klant handelt als agent voor een andere persoon

U erkent en gaat ermee akkoord dat als wij u hebben geaccepteerd als onze klant overeenkomstig bepaling 1.4, maar u als agent handelt voor een andere persoon of rechtspersoon (de principaal), wij alleen u zullen behandelen als onze klant (in plaats van de principaal) in verband met Transacties die met/voor u worden uitgevoerd en wij u zullen beschouwen als volledig verantwoordelijk voor alle contractuele en niet-contractuele verplichtingen in verband met deze Transacties, tenzij wij expliciet en schriftelijk anders zijn overeengekomen conform het resterende gedeelte van deze bepaling 14. Als onze enige klant heeft u als agent recht op alle klant beschermingsmaatregelen krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving, tenzij de Toepasselijke wet- en regelgeving iets anders vereist.

U erkent en gaat ermee akkoord dat het feit dat u ons heeft gemeld dat u als agent handelt en/of ons informatie heeft verstrekt over uw principaal er niet voor zorgt dat de principaal onze klant wordt.

Als u namens een principaal handelt, erkent u en gaat u ermee akkoord (namens uzelf en als agent namens die principaal) dat de principaal net als u volledig gebonden is aan de Algemene voorwaarden en aan de voorwaarden van overeenkomsten of Transacties ter zake en geacht wordt alle bevestigingen, overeenkomsten, goedkeuringen, acties, toezeggingen, en verklaringen te hebben onderschreven die daarin zijn opgenomen (mutatis mutandis ten aanzien van alle verwijzingen naar 'u' of 'uw' in deze Algemene voorwaarden, die moeten worden beschouwd als verwijzingen naar de principaal), tenzij de context vereist dat bepaalde bepalingen van de Algemene voorwaarden alleen toepasselijk zijn op u als onze klant of als agent.

U erkent en gaat ermee akkoord (ook namens principalen) dat alle kennisgevingen, bekendmakingen of informatie die wij moeten of mogen verstrekken krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving, de Algemene voorwaarden en alle overeenkomsten ter zake, door ons zullen worden verstrekt aan u als onze klant (in plaats van aan de principaal).

14.3. Kennisgeving en acceptatie van een principaal

Indien u (als onze klant) handelt als agent voor een principaal, bent u verplicht om ons voor aanvang van de betreffende Dienst of Transactie en na relevante wijzigingen alle informatie en documenten te verstrekken ten aanzien van de principaal die wij nodig hebben om te voldoen aan de Toepasselijke wet- en regelgeving en, indien van toepassing, om het krediet- en tegenpartijrisico met betrekking tot die principaal te beoordelen.

In bepaalde gevallen kunnen wij alleen handelen met, en orders en instructies accepteren van u als agent van een principaal als wij die principaal schriftelijk hebben geaccepteerd. Naar eigen goeddunnen kunnen wij weigeren om met u als agent te handelen en/of orders en instructies te accepteren van u als agent ten aanzien van een of meer van u principalen.

14.4. Hoedanigheid en verplichtingen van een principaal

Naar eigen goeddunnen en conform de vereisten in bepaling 14.3 kunnen wij een principaal namens wie u als agent handelt (in plaats van u als agent en onze klant) accepteren als de (tegen)partij die alle contractuele en niet- contractuele verplichtingen heeft die voortvloeien uit of in verband staan met Transacties en de daaruit voortvloeiende onvoorwaardelijk en bindende verplichtingen overeenkomstig de Algemene voorwaarden en de voorwaarden voor de betreffende Transactie.

Een dergelijke acceptatie doet overigens geen afbreuk aan uw verplichtingen als klant en als agent krachtens deze Algemene voorwaarden en de toepasselijke voorwaarden van enige andere overeenkomst of Transactie.

Als een principaal door ons wordt geaccepteerd, worden alle orders of instructies die u heeft ingediend en alle Transacties die u bent aangegaan als agent voor die principaal beschouwd als ingediend of uitgevoerd namens die principaal (zoals opgegeven door u), met inachtneming van bepaling 14.2.

14.5. Het aanhouden vanrekeningen voor de principaal

Indien van toepassing zullen we ten aanzien van elke geaccepteerde principaal een of meer aparte subrekeningen (principaal rekeningen) openen en aanhouden in overeenstemming met uw instructies.

Met betrekking tot elke gegeven order of instructie en met betrekking tot elke Transactie ter zake zegt u toe, als agent voor de desbetreffende principaal en namens uzelf, om vóór het einde van de werkdag waarop u ons die order of instructie geeft of waarop die Transactie plaatsvindt (of vóór een andere, door ons gespecificeerde deadline) aan te geven op welke rekening(en) de betreffende order, instructie of Transactie betrekking heeft.

Zolang u geen specifieke principaal rekening heeft opgegeven en u de in deze bepaling 14.5 bedoelde informatie niet heeft verstrekt, bent u persoonlijk aansprakelijk, alsof u zelf de principaal bent ten aanzien van de desbetreffende Transactie, en behouden wij ons het recht voor om die Transactie te liquideren of voortijdig af te wikkelen.

14.6. Marktmissbruik en marktgedrag

U en uw agent en alle principalen voor wie u als agent optreedt (indien van toepassing), dienen zich te houden aan de gedragsnormen die naar redelijkheid kunnen worden verwacht van personen in uw positie en zich te onthouden van handelingen of nalaten dat tot gevolg kan hebben dat u (of uw

agent of principaal) of wij (i) de gedragsnormen overtreden die naar redelijkheid kunnen worden verwacht van personen in onze positie, of (ii) inbreuk maken op de Toepasselijke wet- en regelgeving.

14.7. Aanvullende toezeggingen indien de klant als agent handelt

U, handelend als agent voor of namens een principaal, of voor of namens uzelf, bent verplicht om:

- er te allen tijde voor zorgt dat u en de principaal deze Algemene voorwaarden verkrijgen en naleven en al het nodige zal doen voor het volledige en onverminderde behoud van elke vorm van bevoegdheid, volmacht, toestemming, vergunning, autorisatie of identificatiecode voor rechtspersonen (Legal Entity Identifier of LEI) die nodig is om u in staat te stellen namens de principaal Transacties aan te gaan, die leiden tot geldige en bindende verplichtingen voor de principaal;
- ons terstond in te lichten over iedere Opeisingsgrond met betrekking tot uzelf of de principaal;
- ons op verzoek informatie of documenten over de financiële of zakelijke aangelegenheden van uzelf of van de principaal doet toekomen die wij naar redelijkheid nodig hebben als bewijs van de hierboven bedoelde bevoegdheid, volmacht, toestemming, vergunning of autorisatie of om te voldoen aan de Toepasselijke wet- en regelgeving;
- ons op verzoek kopieën verstrekt van de statuten van de principaal en andere documenten die betrekking hebben op het vermogen en de bevoegdheid van de principaal om Transacties aan te gaan en een agent aan te stellen om namens hem te handelen, en dat al deze documenten naar uw beste weten in alle wezenlijke opzichten juist en correct zijn en blijven;
- voldoende gelden en/of Financiële instrumenten aanhoudt om Transacties uit te voeren en af te wikkelen;
- ons te informeren over bij u bekende redenen of omstandigheden betreffende de principaal die ertoe kunnen of zullen leiden dat de principaal niet kan voldoen aan zijn verplichtingen uit hoofde van een of meer Transacties.

15. Uitsluiting van onze aansprakelijkheid

15.1. Uitsluiting van onze aansprakelijkheid

Wij zijn niet aansprakelijk voor verliezen, verplichtingen of kosten waarmee u wordt geconfronteerd ten gevolge van de levering van Diensten aan u, tenzij deze verliezen, verplichtingen of kosten direct worden veroorzaakt door opzet of grove schuld onzerzijds.

15.2. Uitsluiting van aansprakelijkheid voor externe partijen

Wij zijn niet aansprakelijk voor verliezen, verplichtingen, schade of kosten waar u mogelijk mee wordt geconfronteerd ten gevolge van nalatigheid, opzet of fraude van een externe partij (daaronder mede begrepen een principaal, bank, agent, (onder)bewaarnemer, Handelsplatform, bewaarinstelling of clearinghuis, maar exclusief aan ons Gelieerde bedrijven) die in welke hoedanigheid of rol dan ook rechtstreeks of indirect

betrokken zijn bij een Transactie of Dienst, daaronder mede begrepen het uitvoerings-, clearing- of afwikkelingsproces inclusief alle vertragingen in dat proces, tenzij wij die externe partij hebben aangesteld en een due diligence-analyse naar de externe partij hebben uitgevoerd voorafgaand aan onze aanstelling van de externe partij, met uitzondering van verliezen, verplichtingen, schade of kosten waarmee u wordt geconfronteerd ten gevolge van gebeurtenissen die buiten onze controle liggen.

15.3. Uitsluiting van aansprakelijkheid voor gevolgschade

Noch wijzelf, noch een externe partij (al dan niet een aan ons Gelieerd bedrijf) die namens ons optreedt in verband met een Transactie of Dienst, noch onze bestuurders, directeuren of medewerkers of de agenten of vertegenwoordigers van de externe partij, zijn (behoudens gevallen van fraude) ten opzichte van u aansprakelijk voor gevolgschade, indirecte, bijzondere of incidentele schade, punitieve of andere schadevergoedingen, aansprakelijkheden of kosten waarmee u mogelijk wordt geconfronteerd ten gevolge van het verrichten of niet verrichten van een gedraging uit hoofde van deze Algemene voorwaarden door een van de voornoemde partijen of personen, ongeacht de vraag hoe de verliezen, schade of kosten zijn ontstaan en ongeacht de vraag of de gedraging voorzienbaar was. In deze bepaling wordt met de uitdrukking gevolgschade, aansprakelijkheid of kosten elke vorm van verlies (daaronder mede begrepen opportuniteitskosten), aansprakelijkheid of kosten bedoeld die het gevolg zijn van:

- het niet verkopen van Financiële instrumenten wanneer de prijs daalt of het niet aankopen van Financiële instrumenten wanneer de prijs stijgt;
- het niet aangaan, uitvoeren, clearen en/of afwickelen van een Transactie, een vervangende transactie die hetzelfde of een in grote lijnen vergelijkbaar economisch resultaat zou hebben als de oorspronkelijke Transactie, of een risico- of verliesbeperkende transactie (bijvoorbeeld een hedge-, swap- of derivatencontract);
- omzetzerving, winsterving, verlies van goodwill of data en alle vormen van indirecte, bijzondere of incidentele schade, gevolgschade, punitieve of andere schadevergoedingen, aansprakelijkheden of kosten ten gevolge van nalatigheid, contractbreuk of anderszins, ongeacht de vraag of dit voorzienbaar was.

15.4. Alleen uitsluiting van aansprakelijkheid indien wettelijk toegestaan

Niets in deze Algemene voorwaarden sluit onze aansprakelijkheid uit of beperkt die aansprakelijkheid indien een dergelijke uitsluiting of beperking wordt verboden door de Toepasselijke wet- en regelgeving.

16. Vrijwaring

U dient ons permanent te vrijwaren van alle verliezen, schadevergoedingen en kosten waarmee wij mogelijk worden geconfronteerd doordat wij handelen naar een order of instructie waarvan wij naar redelijkheid menen dat deze door

u is goedgekeurd of namens u is gegeven, of doordat u inbreuk maakt op een bepaling in deze Algemene voorwaarden, of in een andere overeenkomst tussen ons die van toepassing is op een Dienst of Transactie.

17. Klantinformatie en gegevensbescherming

17.1. U verstrekt ons informatie

U dient ons terstond de informatie te verstrekken waarom wij u verzoeken in relatie tot een Dienst met betrekking tot een Financieel instrument of Transactie, en u dient ons te notificeren indien er naderhand wijzigingen optreden in deze informatie.

17.2. Ons recht op bekendmaking van informatie

Wij kunnen de door u verstrekte informatie bekendmaken, samen met andere informatie die gerelateerd is aan uw rekeningen of Transacties of aan uw andere interacties met ons, aan een Gelieerd bedrijf, agent of bevoegde autoriteit, of wanneer dit noodzakelijk is om onze verplichtingen jegens u na te komen, of om ons eigen standpunt te verdedigen in rechtszaken of anderszins, of ten behoeve van marketing of andere commerciële doeleinden, in alle gevallen in overeenstemming met de Toepasselijke wet- en regelgeving.

17.3. Onze verplichting tot vertrouwelijkheid

Onverminderd bepaling 17.2 stemmen zowel u als wij ermee in om te allen tijde vertrouwelijk om te gaan met alle informatie en gegevens die worden ontvangen in het kader van of in verband met deze Algemene voorwaarden, de voorwaarden van andere overeenkomsten tussen ons en Diensten en Transacties anders dan informatie die algemeen beschikbaar is geworden voor het publiek op een andere manier dan door bekendmaking door u of ons, op voorwaarde dat wij allebei het recht hebben om die informatie te verstrekken:

- aan onze boekhouders, accountants, juridische adviseurs en belastingadviseurs en aan alle andere professionele adviseurs die zijn aangesteld om te handelen in overeenstemming met deze Algemene voorwaarden en de Diensten en Transacties in het kader van deze Algemene voorwaarden;
- aan andere derde partijen indien de andere partij er van tevoren mee heeft ingestemd dat de informatie aan die derde partij wordt verstrekt;
- aan bankautoriteiten of andere regelgevende of controlerende autoriteiten (van de overheid of anderszins) met rechtsbevoegdheid over u of ons;
- krachtens een dagvaarding of een ander juridisch proces, of in verband met een actie, rechtszaak of procedure die verband houdt met de Algemene voorwaarden en de Diensten en Transacties in het kader van de Algemene voorwaarden; en
- krachtens de Toepasselijke wet- en regelgeving, of anderszins krachtens een wet of regel met rechtskracht ten aanzien van u of ons;
- met de voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Wij stemmen er allebei mee in om te allen tijde vertrouwelijk om te gaan met alle informatie ten aanzien waarvan wij als bankiers of professionals een geheimhoudingsplicht hebben (indien van toepassing).

De verplichtingen krachtens deze bepaling 17.3 blijven ook bestaan als u niet meer onze klant bent.

17.4. Gegevensbescherming

Wijzelf en andere Gelieerde bedrijven van ING Groep N.V. verwerken persoonsgegevens volgens de geldende regels voor gegevensbescherming, zoals vastgelegd in de privacyverklaring van ING, waarvan een exemplaar te verkrijgen is op <https://www.ing.com/Privacy-Statement.htm> of bij uw gebruikelijke contactpersoon.

17.5. Overdracht van informatie

Conform deze bepaling stemt u ermee in dat wij informatie, met inbegrip van persoonsgegevens, over u mogen overdragen naar andere landen, waaronder landen buiten de Europese Economische Ruimte, zonder adequate bescherming van persoonsgegevens.

17.6. Cold calling

U stemt er uitdrukkelijk mee in dat wij u telefonisch of op andere wijze, met inbegrip van geautomatiseerde systemen, mogen benaderen in verband met Diensten, Transacties, beleggingen en/of mogelijkheden die voor u van belang kunnen zijn. U heeft te allen tijde het recht om uw toestemming in te trekken.

18. Elektronische levering van diensten

18.1. Elektronisch handelen en andere diensten

Wij kunnen u Diensten verlenen, daaronder mede begrepen de mogelijkheid om Transacties aan te gaan, via een website of een ander elektronisch systeem. Een dergelijke levering van Diensten vindt plaats op basis van deze bepaling 18 en op basis van eventuele aanvullende overeenkomsten die wij met u sluiten voor het reguleren van dergelijke activiteiten, en tevens op basis van handleidingen of instructies voor het gebruik van de website of de systemen die aan u beschikbaar worden gesteld.

18.2. Licentie

U heeft alleen recht op toegang tot websites of andere elektronische systemen voor het leveren van Diensten voor uw eigen, interne zakelijke doeleinden. Dit recht is niet-exclusief en niet-overdraagbaar, tenzij expliciet anders is overeengekomen.

18.3. Intellectuele-eigendomsrechten

Alle rechten en belangen en alle intellectuele-eigendomsrechten (daaronder mede begrepen alle handelsmerken en handelsnamen met betrekking tot ons of de website of het elektronische systeem) zijn en blijven te allen tijde eigendom van ons of van onze leveranciers. U heeft geen rechten of aanspraken op dergelijke intellectuele-eigendomsrechten, anders dan het recht op toegang tot de website en op het gebruik van de via de website of het elektronische systeem aangeboden Diensten.

18.4. Inhoud

U mag de inhoud van een website of elektronisch systeem alleen downloaden om de inhoud te gebruiken waarvoor deze is bedoeld. U dient met alle inhoud vertrouwelijk om te gaan overeenkomstig bepaling 17.3. Het is u niet toegestaan om de inhoud of delen hiervan in welke vorm dan ook opnieuw te publiceren, te reproduceren of aan andere personen bekend te maken zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming.

Als wij op een website of in een ander elektronisch systeem inhoud plaatsen met betrekking tot een Transactie of Dienst, staat dat niet gelijk aan een aanbieding aan u om de Transactie aan te gaan of de Dienst aan u te leveren op basis van de vermelde voorwaarden, tenzij expliciet anders wordt aangegeven. Wij kunnen de inhoud op een website of in een ander elektronisch systeem op elk gewenst moment en naar eigen goeddunken aanpassen, ook onder andere nadat u ons een duidelijke blijk van belangstelling of een andere instructie hebt gegeven, die inhoudt dat u een Dienst wilt afnemen of een Transactie wilt aangaan.

Een prijs die op een website of in een ander elektronisch systeem wordt vermeld, kan afwijken van de prijs waarvoor een Transactie daadwerkelijk plaatsvindt.

18.5. Fouten, vertragingen en onderbrekingen

U erkent dat websites, elektronische systemen en elektronische communicatie vatbaar zijn voor vertragingen en/of verstoringen en dat inhoud niet altijd in realtime beschikbaar kan worden gesteld en niet altijd tijdig kan worden geactualiseerd.

18.6. Uitsluiting van aansprakelijkheid

Voor zover dit wettelijk toegestaan is:

- sluiten wij alle uitdrukkelijke en impliciete (wettelijke) voorwaarden, garanties en verklaringen uit met betrekking tot de conditie, kwaliteit, prestatie, geschiktheid of andere eigenschappen van een website of andere elektronische systeem, de inhoud daarvan en de daarop verleende Diensten;
- wijzen wij elke aansprakelijkheid van de hand voor verliezen, of kosten (waaronder gevolgschade) waarmee u wordt geconfronteerd ten gevolge van instructies die via een website of een ander elektronisch systeem wordt gegeven of andere communicatie die via een website of ander elektronisch systeem plaatsvindt;
- bent u volledig verantwoordelijk voor alle orders en voor de correctheid van alle informatie die via een website of elektronisch systeem wordt verzonden onder gebruikmaking van uw naam of persoonlijke identificatiemiddelen die aan u beschikbaar zijn gesteld; en
- wijzen wij elke aansprakelijkheid van de hand voor schade aan of verlies van apparatuur of software ten gevolge van virussen, cyberaanvallen, defecten of storingen in verband met de toegang tot of het gebruik van de website en de inhoud daarvan of in verband met Transacties of Diensten.

18.7. Specifieke websites

Tenzij anders vermeld,;

- zijn onze websites, elektronische systemen en hun inhoud niet specifiek gericht op de inwoners van een bepaald land en zijn niet bedoeld voor distributie aan of gebruik door personen in jurisdicties of landen waar een dergelijke distributie of een dergelijk gebruik strijdig zou zijn met landspecifieke wet- en regelgeving;
- worden er geen Diensten en/of Transacties aangeboden of anderszins gedistribueerd aan, personen die woonachtig zijn in een land of jurisdictie waar een dergelijke aanbieding of distributie strijdig zou zijn met de wet- en regelgeving in het betreffende land of waar een dergelijke aanbieding of distributie ons onderhevig zou maken aan (aanvullende) registratieverplichtingen of een vergunningaanvraag binnen de desbetreffende jurisdictie;
- wij zullen geen enkele actie ondernemen in jurisdicties die geen toestemming geven voor een openbare aanbieding van Financiële instrumenten die op de website of in elektronische systemen worden beschreven.

19. Overmacht

Wij zijn niet aansprakelijk tegenover u wanneer wij niet aan een van onze uit deze Algemene voorwaarden voortvloeiende verplichtingen jegens u voldoen indien dit het gevolg is van oorzaken waarover wij geen controle hebben, daaronder mede begrepen handelingen van bevoegde autoriteiten, toezichthouders en/of Handelsplatforms, waaronder markt- of productinterventies zoals verwijdering, schorsing of opschorting, uitval of storing van gegevensoverdracht of communicatie- of computerfaciliteiten, stakingen bij postdiensten of andere diensten of vergelijkbare vakbondsacties of het om welke reden dan ook niet nakomen van zijn verplichtingen door een Handelsplatform, clearinghuis en/of broker.

Daarnaast zijn wij niet aansprakelijk voor marktverstoringen die ons beperken in het uitvoeren van transacties of het verkrijgen van marktwaardes, voor zover deze algemene marktverstoringen effect hebben de markt als geheel.

20. Kennisgevingen en communicatie

20.1. Kennisgevingen

U kunt met ons communiceren per post, fax of e-mail. Alle communicatie tussen u en ons vindt plaats via het adres, faxnummer of e-mailadres en ter attentie van de persoon, afdeling of rekeningnaam die is vermeld in Bijlage 1 of in latere, schriftelijke bekendmakingen.

20.2. Beschikbaarstelling van informatie

U erkent en gaat ermee akkoord dat wij u notificaties, informatie en materiële wijzigingen schriftelijk mogen verstrekken, dan wel via e-mail met daarin een link naar een website of rechtstreeks via onze Website.

Wij mogen ervan uitgaan dat u regelmatig toegang heeft tot internet. Als dat niet het geval is, dient u ons dat te melden. Indien de Toepasselijke wet- en regelgeving vereist dat informatie op een Duurzame drager wordt verstrekt, erkent u en gaat u ermee akkoord dat wij dergelijke informatie op een andere Duurzame drager kunnen verstrekken dan op papier.

20.3. Acceptatie van risico's

U erkent en accepteert alle risico's die verbonden zijn aan het gebruik van e-mail, websites en andere elektronische communicatiemiddelen. Het is mogelijk dat dergelijke communicatiemiddelen niet veilig en betrouwbaar zijn en vatbaar zijn voor onderbrekingen, vertragingen, fouten en storingen.

21. Geldend recht en jurisdictie

21.1. Geldend recht en jurisdictie

Het toepasselijk recht en de bevoegde rechtbanken voor het beslechten van eventuele geschillen tussen de partijen in deze Algemene voorwaarden, worden beschreven in Bijlage 1.

21.2. Het recht om te procederen in andere jurisdicties

De onderwerping aan de jurisdictie van de rechtbanken waarnaar wordt verwezen in bepaling 21.1 houdt geen beperking in van onze rechten om zaken tegen u aanhangig te maken bij andere rechtbanken in een bevoegde jurisdictie of, naar ons goedgevoelen, bij een geschikt arbitrageforum, en u stemt ermee in dat u zich zult onderwerpen aan de jurisdictie van deze bevoegde rechtbanken of aan de regels van dit arbitrageforum.

22. Diversen

22.1. Wijzigingen

Deze Algemene voorwaarden kunnen van tijd tot tijd door ons worden herzien of aangevuld overeenkomstig bepaling 2.1 van deze Algemene voorwaarden.

22.2. Preventie van witwassen

Wij zijn verplicht om te voldoen aan alle Toepasselijke wet- en regelgeving ten aanzien van witwassen bij aangaan van met betrekking tot Transacties die u met ons bent aangegaan en alle Diensten die wij aan u geleverd hebben in relatie tot een financieel instrument.. Onze verplichtingen uit hoofde van de desbetreffende Toepasselijke wet- en regelgeving wegen zwaarder dan de verplichtingen ten aanzien van vertrouwelijkheid of zorgplicht die wij anders jegens u zouden hebben.

22.3. Ontheffingen

Eventuele ontheffingen van deze Algemene voorwaarden moeten schriftelijk gedocumenteerd zijn, moeten uitdrukkelijk de ontheffing van individuele voorwaarden uit deze Algemene voorwaarden specificeren en moeten door of namens u en ons zijn ondertekend.

22.4. Overdracht

Deze Algemene voorwaarden zijn bedoeld en bindend voor u en ons, alsmede voor uw en onze respectievelijke rechtsopvolgers en rechtverkrijgenden. U mag uw rechten of verplichtingen uit hoofde van deze Algemene voorwaarden of enig belang bij deze Algemene voorwaarden niet, toewijzen of op een andere wijze overdragen, beperken zonder onze voorafgaande schriftelijke toestemming. Elke toewijzing, doorgifte of overdracht door u die in strijd is met deze bepaling is nietig.

22.5. Uitbesteding en gebruik van agenten

U erkent en gaat ermee akkoord dat wij naar eigen goeddunken, maar met inachtneming van de Toepasselijke wet- en regelgeving, de uitvoering van Diensten of activiteiten kunnen uitbesteden aan Gelieerde bedrijven of derden en/of agenten kunnen gebruiken voor de uitvoering van Diensten of activiteiten.

22.6. Gezamenlijke en hoofdelijke aansprakelijkheid

Indien u bestaat uit meerdere natuurlijke personen, rechtspersonen of samenwerkingsverbanden of als u meerdere natuurlijke personen, rechtspersonen of samenwerkingsverbanden vertegenwoordigt of namens meerdere natuurlijke personen, rechtspersonen of samenwerkingsverbanden handelt, geldt uit hoofde van deze Algemene voorwaarden gezamenlijke en hoofdelijke aansprakelijkheid. In het geval van overlijden, faillissement, liquidatie of ontbinding van een of meer personen blijven (onverminderd het bovenstaande en onverminderd onze rechten ten aanzien van deze personen en/of hun eventuele rechtsopvolgers) de verplichtingen en rechten van alle overige personen uit hoofde van deze Algemene voorwaarden volledig en onverminderd van kracht.

22.7. Verrekening

Onverminderd onze overige rechten kunnen wij, op elk gewenst moment en zonder voorafgaande kennisgeving aan u, bedragen of verplichtingen die u aan ons bent verschuldigd, verrekenen met (feitelijke of voorwaardelijke, huidige of toekomstige) bedragen of verplichtingen die wij aan u zijn verschuldigd. Voor zover dit toegestaan is door van toepassing zijnde wetgeving stemt u ermee in dat u niet het recht heeft om bedragen of verplichtingen die wij aan u zijn verschuldigd te verrekenen met bedragen of verplichtingen die u aan ons bent verschuldigd.

22.8. Gedeeltelijke ongeldigheid

Indien een bepaling in deze Algemene voorwaarden onwettig, ongeldig of niet in rechte afdwingbaar is of wordt volgens het recht van een bepaalde jurisdictie, heeft dit geen enkele invloed op de wettigheid, geldigheid of in rechte afdwingbaarheid van de overige bepalingen in deze Algemene voorwaarden of op de wettigheid, geldigheid of in rechte afdwingbaarheid van de desbetreffende bepaling volgens het recht van andere jurisdicties. Wanneer zich dit voordoet zullen wij in overeenstemming met u de betreffende bepaling vervangen door een toegestane bepaling die wordt geacht wettelijk en economisch overeen te stemmen met de letter en geest van de oude bepaling.

22.9. Opzegging

Deze Algemene voorwaarden kunnen met een opzegtermijn van zeven dagen schriftelijk door u of door ons worden opgezegd via het in bepaling 20.1 gespecificeerde adres. Opzegging heeft geen gevolgen voor Transacties die al zijn geïnitieerd. Bij opzegging uwerzijds hebben wij het recht om alle Transacties en overeenkomsten met u naar eigen goeddunken af te wikkelen.

22.10. Onze administratie

Onze administratie geldt als bewijs van uw interacties met ons in relatie tot onze Diensten en Transacties, tenzij wordt aangetoond dat onze administratie incorrect is. U mag niet op onze gegeven administratie vertrouwen ten aanzien van u eigen verplichtingen tot het voeren van een gedegen administratie. Op verzoek en in overeenstemming met de Toepasselijke wet- en regelgeving kan er wel informatie uit onze administratie aan u beschikbaar worden gesteld.

22.11. Klachten

Wij beschikken over interne procedures voor een rechtvaardige en tijdige afhandeling van klachten in overeenstemming met de voorschriften in de Toepasselijke wet- en regelgeving. Als u reden tot klagen heeft met betrekking tot een aspect van uw relatie met ons, kunt u de klacht richten aan de contactpersoon voor klachten die in bijlage 1 wordt beschreven. Ons ING FM Algemeen Klachtenbeleid is beschikbaar op www.ingwb.com/mifid of bij uw gebruikelijke contactpersoon.

Bijlage 1

Wettelijk verplichte informatie

Bijlage 1 bevat voor elke ING-vestiging de officiële naam, het geregistreerde adres, de toezichthouder, contactgegevens, de taal voor de communicatie, het toepasselijk recht en de jurisdictie en alle overige relevante informatie met betrekking tot toezicht.

ING-vestiging:	België
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche België
Geregistreerd adres:	Avenue Marnixlaan 24 B-1000 Brussel, België
Lokale toezichthouder:	Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA), rue du Congrès/Congresstraat 12-14 1000 Brussel, België
Toepasselijk recht:	Belgisch recht
Jurisdictie:	Belgische rechtbanken
Taal voor communicatie:	Nederlands, Frans of Engels
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com
Andere contactgegevens:	Tel: +32 2 547 21 11
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Geen
ING-vestiging:	Bulgarije
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche Sofia
Geregistreerd adres:	49B, Bulgaria Blvd., Entr. A, Fl.7, 1404 Sofia, Bulgarije
Lokale toezichthouder:	Nationale Bank van Bulgarije, 1, Knyaz Alexander I Sq., 1000 Sofia, Bulgarije
Toepasselijk recht:	Bulgaars recht
Jurisdictie:	Bulgaarse rechtbanken
Taal voor communicatie:	Engels, Bulgaars
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Compliance
Contactpersoon voor klachten:	Tel: +359 2 917 6644 Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com
Andere contactgegevens:	Tel: + 359 2 917 6400
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Geen
ING-vestiging:	Tsjechië
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche Praag
Geregistreerd adres:	Českomoravská 2420/15, 190 00, Praha 9, Tsjechië
Lokale toezichthouder:	Nationale Bank Tsjechië (CNB), Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1, Tsjechië
Toepasselijk recht:	Tsjechisch recht
Jurisdictie:	Tsjechië
Taal voor communicatie:	Tsjechisch, Engels
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten:	Head of Compliance Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com

Andere contactgegevens:	Tel: +420 257 474 000
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Geen
ING-vestiging:	Frankrijk
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche Parijs
Geregistreerd adres:	Immeuble Lumière, 40 Avenue des Terroirs de France, 75012 Parijs, Frankrijk
Lokale toezichthouder:	Autorité des marchés financiers (AMF), 17, place de la Bourse - 75082 Parijs Cedex 02, Frankrijk
Toepasselijk recht:	Frans recht
Jurisdictie:	Tribunal de Commerce de Paris
Taal voor communicatie:	Frans, Engels
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com
Andere contactgegevens:	ING Bank Frankrijk 75012 Parijs
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Tel: +33 1 57 22 60 60 Geen
ING-vestiging:	Hongarije
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche Hongarije
Geregistreerd adres:	Dozsa Gyorgy ut 84/B, H-1068 Boedapest, Hongarije
Lokale toezichthouder:	Magyar Nemzeti Bank (de centrale bank van Hongarije), 1054 Szabadság tér 9, Boedapest, Hongarije
Toepasselijk recht:	Hongaars recht
Jurisdictie:	Hongaarse rechtbanken
Taal voor communicatie:	Hongaars, Engels
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com
Andere contactgegevens:	Tel: +36 1 235 8500
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Geen
ING-vestiging:	Ierland
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche Dublin
Geregistreerd adres:	Level 6, Block 4, Dundrum Town Centre, Sandycroft Road, Dundrum, Dublin 16, Ierland
Lokale toezichthouder:	Central Bank of Ireland, Dockland Campus, New Wapping Street, North Wall Quay, Dublin 1, D01 F7X3, Ierland
Toepasselijk recht:	Iers recht
Jurisdictie:	Ierse rechtbanken
Taal voor communicatie:	Iers, Engels
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com
Andere contactgegevens:	Tel: +353 1 638 40 00
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Geen

ING-vestiging: Italië
Officiële naam: ING Bank N.V., branche Milaan
Geregistreerd adres: Via Arrigo Boito 10 , 20121 Milaan, Italië
Lokale toezichthouder: Banca d'Italia, via Nazionale 91, 00184 Rome, Italië
Toepasselijk recht: Italiaans recht
Jurisdictie: Italiaanse rechtbanken
Taal voor communicatie: Italiaans, Engels
Website: www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations

Contactpersoon voor meldingen: Client Service Department, e-mail: cs.it@ing.com

Contactpersoon voor klachten: Financial Markets Client Control Team,
e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com Local
Complaints Department,
e-mail: ufficioreclami@pec.ingdirect.it

Andere contactgegevens: Tel: +39 02 55226 2401
Aanvullende of afwijkende voorwaarden: Geen

ING-vestiging: Amsterdam
Officiële naam: ING Bank N.V.
Geregistreerd adres: Bijlmerdreef 106, 1102 CT, Amsterdam
Toezichthouder: Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM), Vijzelgracht 50, 1017 HS, Amsterdam en De Nederlandsche Bank N.V. (DNB), Westeinde 1, 1017 ZN, Amsterdam
Toepasselijk recht: Nederlands recht
Jurisdictie: Nederlandse rechtbanken
Taal voor communicatie: Nederlands of Engels
Website: www.ingwb.com

Contactpersoon voor kennisgevingen: Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten: Financial Markets Client Control Team

Andere contactgegevens: Tel: +31 20 563 9111
Aanvullende of afwijkende voorwaarden: Geen

ING-vestiging: Portugal
Officiële naam: ING Bank N.V., branche Portugal
Geregistreerd adres: Av. da Liberdade 200, 6th floor, 1250-147 Lissabon, Portugal
Lokale toezichthouder: Comissão do Mercado de Valores Mobiliários (CMVM),
Rua Laura Alves, 4 Apartado 14258 1064-003, Lissabon, Portugal
Toepasselijk recht: Portugees recht
Jurisdictie: Portugese rechtbanken
Taal voor communicatie: Portugees, Engels
Website: www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations

Contactpersoon voor meldingen: Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten: Financial Markets Client Control Team,
e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com

Andere contactgegevens: Tel: +351 21 355 2280
Aanvullende of afwijkende voorwaarden: Geen

ING-vestiging: Roemenië
Officiële naam: ING Bank N.V., branche Boekarest
Geregistreerd adres: Bd. Iancu de Hunedoara nr. 48,
Sector 1, 011745 Boekarest, Roemenië

Lokale toezichthouder:	Autoritatea de Supraveghere Financiară (AFS), Splaiul Independenței No. 15, District 5, 050092, Boekarest, Roemenië
Toepasselijk recht:	Roemeens recht
Jurisdictie:	Roemeense rechtbanken
Taal voor communicatie:	Roemeens, Engels
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Head of Compliance
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com
Andere contactgegevens:	Tel: +4 21 222 16 00
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Geen
ING-vestiging:	Slowakije
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche Slowakije
Geregistreerd adres:	Pribinova 10, 811 09, Bratislava, Slowakije
Lokale toezichthouder:	Národná banka Slovenska (NBS), Imricha Karvasa 1, 813 25, Bratislava, Slowakije
Toepasselijk recht:	Slowaaks recht
Jurisdictie:	Slowaakse rechtbanken
Taal voor communicatie:	Slowaaks, Engels
Website:	www.ingwb.sk www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	ING Bank N.V., pobočka zahraničnej banky, Pribinova 10, 811 09 Bratislava, Slowakije
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com ING Bank N.V., pobočka zahraničnej banky, Pribinova 10, 811 09 Bratislava, Slowakije
Andere contactgegevens:	Tel: +421 2593 464 99
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Ja. Aanvullende of afwijkende voorwaarden worden gepubliceerd op www.ingwb.sk of worden op verzoek ter beschikking gesteld door uw lokale verkoopmedewerker.
ING-vestiging:	Spanje
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche Spanje
Geregistreerd adres:	Génova 27, 28004, Madrid, Spanje
Lokale toezichthouder:	Comisión Nacional del Mercado de Valores (CNMV), Edison 4, 28006, Madrid
Toepasselijk recht:	Spaans recht
Jurisdictie:	Spaanse rechtbanken
Taal voor communicatie:	Spaans, Engels
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Tel: +34917898871
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com
Andere contactgegevens:	Tel: +34917898900
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Geen

ING-vestiging:	Verenigd Koninkrijk
Officiële naam:	ING Bank N.V., branche Verenigd Koninkrijk
Geregistreerd adres:	8-10 Moorgate, EC2R 6DA, Londen, Verenigd Koninkrijk
Lokale toezichthouder:	Financial Conduct Authority (FCA), 12 Endeavour Square, E20 1JN, Londen, Verenigd Koninkrijk
Toepasselijk recht:	Het recht van Engeland en Wales
Jurisdictie:	Rechtbanken van Engeland en Wales
Taal voor communicatie:	Engels
Website:	www.ingwb.com/rules-regulations/rules-and-regulations
Contactpersoon voor meldingen:	Legal Department, 8-10 Moorgate, EC2R 6DA, Londen, Verenigd Koninkrijk
Contactpersoon voor klachten:	Financial Markets Client Control Team, e-mail: ing-financial-markets-complaints@ing.com
Andere contactgegevens:	Tel: +44 20 7767 1000
Aanvullende of afwijkende voorwaarden:	Geen

Bijlage 2

Informatie over Financiële instrumenten

A. Inleiding

1. Toelichting op risico's van producten en diensten

Deze Bijlage is bedoeld om u te informeren en te waarschuwen over de risico's die samenhangen met Financiële instrumenten en Diensten die door ING beschikbaar worden gesteld (daaronder mede begrepen alle Transacties en Financiële instrumenten), zodat u naar redelijkheid inzicht kunt krijgen in de aard en de risico's van de Diensten, Financiële instrumenten en specifieke soorten beleggingen die worden aangeboden, en zodat u dientengevolge gefundeerde beleggingsbeslissingen kunt nemen. Houd er wel rekening mee dat het niet mogelijk is om alle risico's en alle overige belangrijke aspecten te vermelden die samenhangen met de aan u beschikbaar gestelde Diensten en Financiële instrumenten. In **deel B** beschrijven we enkele risico's die samenhangen met bepaalde soorten algemene Financiële instrumenten. In **deel C** beschrijven we enkele soorten algemene risico's. In **deel D** geven we informatie over de risico's van transacties en diensten. U dient zich te onthouden van het handelen in Financiële instrumenten als u geen goed begrip hebt van het Financiële instrument waarin u wilt handelen of van de mate waarin u onderhevig bent aan risico. Overtuig u ervan dat het Financiële instrument of de Dienst geschikt is voor u, gezien uw omstandigheden en uw financiële situatie. Win zo nodig geschikt advies in vóórdat u beslissingen over beleggingen neemt. Risicofactoren kunnen zich gelijktijdig voordoen en/of elkaar versterken, waardoor een onvoorspelbaar effect ontstaat op de waarde van een Financieel instrument of belegging. Alle Financiële instrumenten herbergen een zekere mate van risico in zich en ook beleggingsstrategieën met een laag risico bevatten elementen van onzekerheid. Welke soorten risico mogelijk relevant zijn, is afhankelijk van verschillende aspecten, waaronder de manier waarop het Financiële instrument wordt gecreëerd of opgesteld. Verschillende Financiële instrumenten brengen een verschillende mate van blootstelling aan risico met zich mee. Voordat u besluit om te handelen in bepaalde Financiële instrumenten of in Financiële instrumenten in het algemeen, dient u op de hoogte te zijn van de volgende punten.

B. Financiële instrumenten en beleggingen

Hieronder beschrijven we risico's die samenhangen met bepaalde soorten Financiële instrumenten.

1. Aandelen en soortgelijke instrumenten

1.1. Algemeen

Een risico bij aandelen en soortgelijke instrumenten is dat de emittent in het algemeen zowel in waarde moet groeien als toereikende dividenduitkeringen moet doen, omdat de koers van het instrument anders kan gaan dalen. Als de onderneming genoteerd is aan of wordt verhandeld op een Handelsplatform, kan het daardoor moeilijk worden voor de

onderneming om nieuw kapitaal aan te trekken ter financiering van de bedrijfsactiviteiten, waardoor de resultaten van de onderneming in vergelijking met die van de concurrentie achteruit kunnen gaan, hetgeen weer kan leiden tot verdere koersdalingen. Uiteindelijk kan de onderneming vatbaar worden voor overname of failliet gaan, waardoor u mogelijk verlies lijdt op uw belegging in aandeleninstrumenten van de onderneming. Aandelen zijn gevoelig voor alle belangrijke risicotypen die hieronder worden genoemd. Daarnaast bestaat er een risico dat zich problemen voordoen in de sector waarin de onderneming actief is. Als de onderneming privaat is, dat wil zeggen niet aan een Handelsplatform genoteerd is of op een Handelsplatform verhandeld wordt, of als de onderneming wel genoteerd is, maar slechts sporadisch wordt verhandeld, bestaat er ook een zeker liquiditeitsrisico, waardoor het bijzonder moeilijk kan zijn om aandelen af te stoten of dit alleen tegen een lagere koers mogelijk is, waardoor u verlies kunt lijden op uw belegging in deze aandelen.

1.2. Pennystock

Er is een extra risico op verliezen wanneer u handelt in aandelen in kleinere bedrijven of in bedrijven waarvan de aandelen worden verhandeld tegen zeer lage prijzen in vergelijking met hun nominale waarde, zoals de zogeheten 'pennystocks'. Er is vaak een (relatief) groot verschil tussen de aankoop prijs en de verkoopprijs van deze aandelen. Als het noodzakelijk wordt dergelijke aandelen onmiddellijk te verkopen, krijgt u er vaak veel minder voor terug dan u ervoor hebt betaald. De aandelenkoers kan snel veranderen, zowel opwaarts als neerwaarts.

2. Warrants

Een warrant is een in tijd beperkt recht om in te tekenen op aandelen, obligaties, leningen of staatsleningen, dat kan worden uitgeoefend tegen de oorspronkelijke emittent van de onderliggende effecten. Een relatief kleine schommeling in de koers van het onderliggende effect leidt tot een disproportioneel grote beweging (gunstig of ongunstig) in de prijs van de warrant. De prijzen van warrants kunnen daarom volatiel zijn. Het recht op intekening dat ontleend wordt aan een warrant, is altijd tijdgebonden. Dit houdt in dat de belegging waardeloos wordt indien de belegger het recht niet binnen de vooraf bepaalde periode uitoefent. Warrants zijn potentieel gevoelig voor alle belangrijke risicotypen die hieronder worden genoemd. Koop geen warrants tenzij u in staat en bereid bent een volledig verlies te dragen van het geïnvesteerde geld, vermeerderd met commissies en andere transactiekosten. Sommige andere instrumenten worden ook wel warrants genoemd, maar dit zijn eigenlijk opties (bijvoorbeeld een recht om effecten aan te kopen dat kan worden uitgeoefend tegenover iemand anders dan de oorspronkelijke emittent van het effect; dit wordt vaak een gedekte warrant genoemd). Zie paragraaf 6.3 van deze Bijlage voor meer informatie over dergelijke instrumenten.

3. Geldmarktinstrumenten

Een geldmarktinstrument is een lening voor een bepaalde periode, meestal hooguit zes maanden maar soms tot een jaar, waarbij de geldverstrekker een deposito op de geldmarkt neemt om dit uit te lenen (of vooruit te betalen) aan de lener. In tegenstelling tot de situatie bij een negatief saldo moet de lener het exacte bedrag en de periode voor de lening specificeren. Zoals andere schuldinstrumenten (zie paragraaf 4 hierna) zijn ook geldmarktinstrumenten onderhevig aan de belangrijke risicotypen die hieronder worden vermeld.

4. Schuldinstrumenten en obligaties

Alle schuldinstrumenten zijn potentieel vatbaar voor de belangrijke risicotypen die hieronder worden beschreven, waaronder kredietrisico en renterisico. Obligaties lopen het risico dat de emittent niet in staat is zijn aflossings- en rentebetalingen na te komen, en kunnen ook onderhevig zijn aan koersschommelingen vanwege factoren zoals rentegevoeligheid, marktperceptie van de kredietwaardigheid van de emittent en algemene marktliquiditeit. Wanneer de rentevoeten stijgen, daalt de waarde van bedrijfsobligaties naar verwachting. Vastrentende overdraagbare obligaties met een langere looptijd zijn vaak gevoeliger voor rentebewegingen dan obligaties met een kortere looptijd.

5. Eenheden in collectieve beleggingsregelingen

Collectieve beleggingsregelingen en de onderliggende activa zijn potentieel gevoelig voor alle belangrijke risicotypen die hieronder worden genoemd. Er zijn veel verschillende soorten collectieve beleggingsregelingen. In het algemeen is er bij een collectieve beleggingsregeling sprake van een systeem waarbij een aantal beleggers hun beleggingskapitaal 'samenvoegen' en professioneel door een onafhankelijke vermogens- of fondsbeheerder laten beheren op basis van een vooraf overeengekomen beleggingsbeleid. De onderliggende beleggingen zijn meestal obligaties en aan de beurs verhandelde aandelen, maar afhankelijk van het type beleggingsregeling kan ook breder worden belegd in derivaten, vastgoed of andere activa. Er zijn risico's verbonden aan de activa die in het kader van de beleggingsregeling worden aangehouden en beleggers dienen daarom te controleren of de beleggingsregeling voorziet in het aanhouden van verschillende soorten activa, zodat er sprake is van diversifiëring of risicospreiding om zo het risicoprofiel te verkleinen of te beheersen. Een belegging in collectieve beleggingsregelingen kan het risico verkleinen doordat de investering van de belegger breder wordt gespreid dan mogelijk zou zijn geweest als de belegger rechtstreeks in de activa zou beleggen. De verkleining van het risico ontstaat doordat het brede bereik aan beleggingen in een collectieve beleggingsregeling zorgt dat één specifieke belegging minder potentiële impact heeft op het totaalresultaat van de portefeuille van de beleggingsregeling. Aangezien de waarde van de portefeuille van een beleggingsregeling zowel kan stijgen als kan dalen en de samenstelling van de portefeuille afhangt van de beleggingsbeslissingen van een vermogens- of fondsbeheerder, is de waarde van een belegging in eenheden van een collectieve beleggingsregeling onderhevig aan een groot aantal verschillende risico's, waaronder de belangrijke risicotypen die hieronder worden beschreven.

6. Derivaten, waaronder opties, futures, swaps, rentetermijncontracten, afgeleide instrumenten voor overdracht van het kredietrisico en financiële contracten ter verrekening van verschillen

6.1. Derivaten in het algemeen

- Een derivaat is een financieel instrument waarvan de waarde wordt afgeleid van de waarde van een onderliggend activum. In plaats van het onderliggende activum zelf te verhandelen of uit te wisselen, wordt een overeenkomst gesloten om op een toekomstige datum geld, activa of iets anders van waarde uit te wisselen op basis van de waarde van het onderliggende activum.
- Er zijn veel verschillende soorten derivaten, maar opties, futures en swaps behoren tot de meest gebruikte typen. Een belegger in derivaten neemt vaak meer risico in vergelijking met een directe belegging in het onderliggende activum. Daarom moeten beleggingen in derivaten zorgvuldig worden uitgevoerd, met name bij niet-professionele of minder ervaren beleggers.
- Derivaten brengen een hoog risico met zich mee, vooral omdat hun waarde afhangt van de toekomstige waarde van onderliggende activa, waarbij een bepaalde verandering in de waarde van het onderliggende activum na verloop van tijd kan leiden tot een uitvergroete verandering in de waarde van het derivaat. Afhankelijk van het doel van het derivaat wordt een hedging-derivaat meestal gebruikt om de belegger te beschermen tegen een verandering in de waarde van het onderliggende activum in de ene richting, terwijl de belegger tegen een waardeverandering van het onderliggende activum in de andere richting al is beschermd, bijvoorbeeld door dit activum te bezitten of op een andere manier.

Opties of futures stellen de belegger in staat een kleine premie te betalen om te speculeren op de richting in de waardeverandering van een onderliggend activum, waarbij de belegging een hoog rendement kan hebben als de voorspelling uitkomt, maar de betaalde premie volledig verloren kan gaan als de voorspelling incorrect blijkt te zijn.

Door 'kort te gaan' op opties of futures (waarbij de belegger in het derivaat het onderliggende activum verkoopt tegen een vooraf bepaalde prijs, hoewel de belegger het onderliggende activum niet bezit op het moment dat hij het derivaat aanschaft) kunnen exponentieel vergrote verliezen worden geleden. Dergelijke verliezen doen zich voor als de prijs van het onderliggende activum aan het eind van de looptijd van het derivaat hoger is geworden dan de vooraf bepaalde prijs voor het eind van de looptijd van het derivaat. De belegger die 'kort is gegaan' in het derivaatcontract moet het activum nu namelijk aanschaffen tegen de huidige (hogere) marktprijs en vervolgens aan de tegenpartij in het derivaatcontract verkopen tegen de (lagere) vooraf bepaalde prijs.

Indien een derivaatcontract bijzonder groot is of als het derivaat (of het onderliggende activum) niet liquide is (zoals vaak het geval is bij niet aan de beurs verhandelde derivaten), is het soms niet mogelijk een transactie aan te gaan of een positie af te wikkelen tegen een gunstige prijs.

- Aan de beurs verhandelde derivaten zijn daarnaast onderhevig aan de algemene risico's van beurshandel, zoals het clearingrisico en het ontwikkelingsrisico. Onderhands verhandelde (OTC) derivaten kunnen ook blootstaan aan deze risico's, en zijn daarnaast meestal onderhevig aan tegenpartijkredietrisico, hoewel deze risico's vaak (maar niet altijd) worden beheerst door specifieke voorwaarden in het derivaatcontract (zij het in een eenmalig contract of middels een raamovereenkomst). Het is in alle gevallen aan te raden dergelijke voorwaarden te overwegen.
- Derivaten kunnen worden gebruikt om te speculeren, of om marktrisico's met betrekking tot een bepaald activum af te dekken of te beperken. Een hedging-derivaat kan gedeeltelijk speculatief zijn aan het begin van de contractperiode, of kan gedurende de looptijd van het contract speculatief worden.
- U dient in alle gevallen de geschiktheid van de transactie zorgvuldig te overwegen vóórdat u in een derivaat gaat beleggen, en zo nodig financieel advies in te winnen. Wij beoordelen de geschiktheid van contracten niet voor u op basis van deze Algemene voorwaarden. Informeer daarom naar de specifieke voorwaarden van het derivaatcontract en de bijbehorende (potentiële of voorwaardelijke) verplichtingen, zoals de omstandigheden waaronder u verplicht kunt worden om het onderliggende activum van een futurecontract te leveren of te ontvangen, en de vervaldatum en beperkingen aan het tijdstip van uitoefening van opties.
- Onder bepaalde omstandigheden kunnen de specificaties van openstaande contracten (zoals de uitoefeningsprijs van een optie) door het Handelsplatform of clearinghuis in overeenstemming met de geldende regels worden aangepast om veranderingen in het onderliggende activum te weerspiegelen.
- Het verband tussen de prijs van het onderliggende activum en het derivaat kan indirect zijn, er kan een vage correlatie zijn of er kan zelfs helemaal geen verband zijn. Dit doet zich bijvoorbeeld voor wanneer een futurecontract dat ten grondslag ligt aan een optiecontract onderhevig is aan prijslimieten, terwijl voor het optiecontract geen enkele prijslimiet geldt. Vanwege de ontbrekende of zwakke correlatie met de onderliggende referentieprijs is het vaak moeilijk een 'redelijke' waarde voor een derivaatcontract te bepalen.

De punten die hierna worden genoemd met betrekking tot verschillende soorten derivaten zijn mogelijk niet specifiek voor de desbetreffende derivaten, maar kunnen ook van toepassing zijn op andere soorten derivaten of op derivaten in het algemeen.

- Alle derivaten zijn, afhankelijk van het contract, (potentieel) vatbaar voor de belangrijke soorten risico's, met name marktrisico, kredietrisico en alle specifieke risico's voor de sector van het onderliggende activum.

6.2. Futures en (rente)termijncontracten

Transacties in futures of termijncontracten brengen de verplichting met zich mee om het onderliggende activum van het contract op een toekomstige datum te leveren of in ontvangst te nemen, of in sommige gevallen om de positie in

contanten af te wikkelen. Dergelijke contracten brengen hoge risico's met zich mee. De 'gearing' of 'hefboomwerking' die vaak is ingebouwd in futures en termijncontracten houdt in dat een kleine inleg of betaling kan leiden tot grote verliezen of winsten, vooral indien u aan het eind van de looptijd van het futurecontract verplicht bent om activa te leveren tegen een vooraf bepaalde prijs en u deze activa tegen een hogere marktprijs moet aankopen om aan uw verplichtingen uit hoofde van het futurecontract te voldoen. Dit betekent ook dat een relatief kleine koersbeweging kan leiden tot een proportioneel veel grotere beweging in de waarde van uw belegging. Dit kan ten gunste van u uitwerken, maar het kan ook ongunstig zijn en u kunt mogelijk méér geld verliezen dan uw aanvankelijke investering in het derivaatcontract. Transacties in futures en termijncontracten kennen doorgaans voorwaardelijke verplichtingen. U dient zich bewust te zijn van de implicaties hiervan, met name als er sprake is van margeverplichtingen: hierbij bent u bij alle aan de beurs verhandelde en de meeste onderhandse futures en termijncontracten verplicht om dagelijks het equivalent van eventuele verliezen op uw belegging in contanten te betalen. Als u dit nalaat, wordt het contract mogelijk beëindigd. (Zie ook deel D, onder 1 en 2.)

6.3. Opties

Er zijn veel verschillende soorten opties met uiteenlopende karakteristieken, afhankelijk van de bijbehorende voorwaarden, zoals:

- opties kopen: koopopties dragen minder risico's dan verkoopopties, want als de prijs van het onderliggende activum zich in uw nadeel beweegt, kunt u de optie simpelweg laten verlopen. Uw maximale verlies beperkt zich tot de premie die u aan het begin van de transactie hebt betaald, plus eventuele commissies en overige kosten en vergoedingen die bij u in rekening worden gebracht in verband met de koopoptie. Maar als u een calloptie op een futurecontract neemt en op een uitoefeningsdatum besluit uw koopoptie uit te oefenen, moet u het onderliggende futurecontract kopen (en betalen). Daarna komt u bloot te staan aan de risico's die worden beschreven onder de kopjes 'Futures en (rente)termijncontracten' en 'Beleggingstransacties met voorwaardelijke verplichtingen'.
- opties schrijven: als u een optie schrijft, is het risico aanzienlijk groter dan bij het kopen van opties. Mogelijk bent u verplicht tot 'marginering' om uw positie te behouden (zoals beschreven in paragraaf 6.2 hierboven). Bovendien kunt u een verlies lijden dat veel groter is dan de premie die u bij aanvang van het contract hebt ontvangen. Door een optie te schrijven, aanvaardt u de wettelijke verplichting tot aankoop (indien u een putoptie hebt geschreven) of verkoop (als u een calloptie hebt geschreven) van het onderliggende activum tegen een vooraf bepaalde prijs (de uitoefenprijs). Deze verplichting kan jegens u in werking worden gesteld doordat uw tegenpartij in het optiecontract (de koper van de optie) zijn recht hiertoe uitoefent. Uw verlies in een dergelijk geval hangt af van het verschil tussen de ontvangen optiepremie en het saldo van de marktprijs en de uitoefenprijs op het moment van uitoefening van de optie.

Als u al eigenaar bent van het onderliggende activum dat u hebt toegezegd te verkopen ('gedekte calloptie') wanneer de koper van de optie zijn optierecht uitoefent, is het risico dat u mogelijk niet in staat bent het activum aan de koper van de optie te leveren beperkt. Als u het onderliggende activum niet in bezit hebt ('ongedekte calloptie'), is het risico mogelijk onbeperkt omdat u verplicht kunt worden het activum tegen een (potentieel veel) hogere prijs dan de uitoefenprijs te kopen om te voldoen aan uw leveringsverplichting ten aanzien van de koper van de optie. Alleen personen met veel ervaring zouden opties moeten schrijven en alleen indien ze volledig op de hoogte zijn van de potentiële risico's waaraan ze onderhevig worden door het schrijven van de desbetreffende optie, en alleen indien ze de voorwaarden van het optiecontract hebben verkregen en begrepen.

Bepaalde optiemarkten werken met margeverplichtingen, waarbij kopers bij aanschaf van een optie niet de volledige premie op het optiecontract betalen. In een dergelijk geval kunt u later worden gevraagd een marge uit te keren aan de koper van de optie. Als u de gevraagde marge niet betaalt (of als u de activa niet levert wanneer de optie wordt uitgeoefend), kan uw positie worden afgesloten of geliquideerd op dezelfde manier als een futurepositie. Houd er rekening mee dat de Toepasselijke wet- en regelgeving ons soms voorschrijft om op een dergelijke manier te handelen en dat wij onder bepaalde omstandigheden niets anders kunnen doen dan (een deel van) uw positie in derivaten af te wikkelen of te liquideren, ongeacht de marktwaarde van de posities op dat moment.

6.4. Contracten ter verrekening van verschillen

Bepaalde derivaten worden 'contracten ter verrekening van verschillen' genoemd. Dit kunnen opties en futures voor een index zijn, maar ook valuta- of renteswaps. In tegenstelling tot andere futures en opties (die afhankelijk van de specifieke voorwaarden contant kunnen worden afgerekend of door middel van levering van het onderliggende activum) kunnen dergelijke contracten uitsluitend contant worden afgerekend. Het beleggen in een contract ter verrekening van verschillen brengt dezelfde risico's met zich mee als het beleggen in een future of optie, zoals beschreven in paragraaf 6.2 en 6.3 hierboven. Transacties in contracten ter verrekening van verschillen hebben soms een voorwaardelijke verplichting.

6.5. Swaps

Een swap is een derivaat waarbij twee tegenpartijen de ene kasstroom ruilen met een andere kasstroom. Een belangrijke risicofactor voor onderhandse derivaten, zoals swaps, is het tegenpartijrisico. Indien een van de partijen, A, een lening met variabele rente heeft bij B, maar liever een betalingsverplichting met vaste rente heeft, kan A een renteswap aangaan met C. Hierbij verkrijgt A van C het recht om een verplichting met variabele rente te ontvangen, waartegenover een verplichting tot betalingen met vaste rente staat. Dit leidt tot een betalingsverplichting voor A op basis van een vaste rentevoet. Indien C echter insolvent wordt, wordt de swap beëindigd en verliest A zijn recht op variabele rente volgens de swap en moet A weer de variabele rente op de lening aan B gaan betalen.

Indien de rente in de tussentijd sterk is gestegen, kan dit leiden tot een verlies voor A, tenzij A een vervangende renteswap kan afsluiten onder dezelfde voorwaarden als de oorspronkelijke swap met C.

De swapmarkt is de afgelopen jaren sterk gegroeid en veel banken en investeringsbanken treden zowel als principaal als agent op. Steeds meer soorten swaps met een steeds hogere totale waarde worden aan de beurs verhandeld en/of geclaread. Er wordt algemeen gebruikgemaakt van gestandaardiseerde swapdocumentatie en er zijn risicobeheersende regelingen voor niet-geclaread, onderhands verhandelde swaps. Al met al heeft dit geleid tot een meer liquide markt voor swaps. Maar er is geen garantie dat er een liquide markt zal zijn voor een specifieke swap op het moment dat u uw swappositie wilt afsluiten (verkopen of afdekken), met name indien de marktomstandigheden ongunstig zijn op dat moment.

7. Gecombineerde financiële producten (pakkettransacties)

Een Financieel instrument dat een combinatie van twee of meer financiële instrumenten bevat, zoals een obligatie met daaraan een warrant gekoppeld, is onderhevig aan de risico's van beide financiële instrumenten tegelijkertijd. Dergelijke gecombineerde financiële producten hebben mogelijk een groter risico dan wanneer alle elementen van het gecombineerde product elk afzonderlijk als losse financiële instrumenten zouden worden gehouden.

C. Algemene risicotypen

1. Algemeen

De prijs of waarde van een belegging hangt af van schommelingen in de financiële markten, waar niemand persoonlijke controle over kan uitoefenen. Resultaten uit het verleden geven geen betrouwbare indicatie voor toekomstige resultaten. De aard en de omvang van beleggingsrisico's verschillen per land en per type financieel instrument en veranderen bovendien na verloop van tijd. Daarnaast zijn de beleggingsrisico's specifiek voor elk financieel product, die soms voor een specifieke doelmarkt zijn ontworpen. Voor veel financiële producten zijn er speciale voorwaarden, die specifiek zijn afgestemd op het product en de beleggers in de doelmarkt. Zulke producten zijn mogelijk niet of minder geschikt voor beleggers buiten de doelmarkt, zoals bepaald door de maker of distributeur van het specifieke financiële product. De specifieke en algemene risico's van een financieel product worden ook door andere factoren beïnvloed, waaronder de manier waarop een bepaalde belegging is ontworpen of wordt aangeboden, verkocht of verhandeld, de locatie, het land van vestiging, de kredietbeoordeling van de emittent (dit is niet per se dezelfde entiteit als de maker of distributeur van het financiële product), de diversificatie of concentratie van de portefeuille van de belegger (in hoeverre er wordt belegd in één valuta, effect, land, sector of emittent), de complexiteit van het financiële product, de toepassing van leverage, (geïntegreerde) derivaten of voorwaardelijke verplichtingen en de keuze voor toepasselijk recht.

De hieronder beschreven risicotypen kunnen van invloed zijn op beleggingen van elk type.

2. Liquiditeitsrisico

De liquiditeit van een instrument wordt rechtstreeks beïnvloed door de omvang van vraag en aanbod voor dat instrument op een gegeven moment. Het is bijvoorbeeld mogelijk dat een financieel instrument alleen tijdens de kantooruren of via een specifiek Handelsplatform wordt verhandeld. Onder bepaalde marktomstandigheden kan het moeilijk of onmogelijk zijn een positie te liquideren of af te dekken. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen in tijden van snelle en/of grote prijschommelingen, met name wanneer de prijzen zo snel en zo hevig stijgen en/of dalen dat de handel op grond van de regels van het desbetreffende Handelsplatform tijdelijk is opgeschort of beperkt. Ook het plaatsen van een stop-lossorder houdt niet automatisch in dat verliezen onder ongunstige marktomstandigheden worden vermeden of beperkt, omdat dit kan inhouden dat uw order wordt uitgevoerd tegen een prijs die veel lager of hoger is dan de gespecificeerde stop-lossprijs, als uitvoering al mogelijk is. Daarnaast zijn onderhands verhandelde derivaten vaak maatwerk en/of weinig liquide, zelfs als de marktomstandigheden gunstig zijn. Daardoor kan het moeilijk zijn uw positie in dergelijke instrumenten tegen gunstige voorwaarden te verkopen, te liquideren of af te dekken.

3. Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van verlies doordat leners, emittenten van obligaties of tegenpartijen die hun verplichtingen uit hoofde van een financieel instrument niet nakomen, of het risico dat de kredietwaardigheid van deze partijen verslechtert. Kredietrisico's kunnen worden onderverdeeld in kans op wanbetaling (de waarschijnlijkheid dat een debiteur niet kan voldoen aan zijn verplichtingen uit hoofde van een financieel contract) en verlies bij wanbetaling (de omvang van de (potentiële) verliezen indien een debiteur niet voldoet aan zijn verplichtingen uit hoofde van een financieel contract).

4. Marktrisico

4.1. Algemeen

De waarde van een belegging kan stijgen of dalen, afhankelijk van vraag naar en aanbod van het financiële instrument, de beleggingsperceptie, de prijzen van onderliggende of gecorreleerde beleggingen en ook algemene factoren betreffende de sector en de economie als geheel. Deze factoren zijn vaak onvoorspelbaar.

4.2. Buitenlandse markten

Buitenlandse beleggingen of beleggingen met een buitenlands element zijn onderhevig aan de risico's van buitenlandse markten, die mogelijk andere en aanvullende risico's kennen in vergelijking met beleggingen in lokale producten of markten, bijvoorbeeld ten gevolge van verschillen in wetgeving, toezichtregime en marktpraktijken. In sommige gevallen zijn de risico's groter. Winsten en verliezen uit transacties met buitenlandse markten of producten kunnen worden beïnvloed door schommelingen in wisselkoersen.

4.3. Opkomende markten

In opkomende markten is vaak sprake van snelle en extreme prijschommelingen, zowel opwaarts als neerwaarts. Prijsdiscrepancies komen vaak voor en marktverstoring is geen uitzondering. Wanneer positief of negatief nieuws over ontwikkelingen in een opkomende markt bekend wordt gemaakt, reageren de financiële markten in het betreffende land soms in zeer korte tijd met hevige prijsstijgingen en/of -dalingen. Opkomende markten zijn over het algemeen minder transparant, liquide en efficiënt en hebben over het algemeen minder regelgeving in vergelijking met ontwikkelde markten. Zo zijn er in opkomende markten mogelijk geen regels over koersmanipulatie en handel met voorkennis of andere bepalingen omtrent de beschikbaarheid van informatie en het gebruik of misbruik hiervan door marktspelers, om een rechtvaardige markt te garanderen en om een ordelijke werking ervan te beschermen en behouden. Opkomende markten hebben mogelijk ook te maken met grote politieke en/of economische instabiliteit. Het kan moeilijk zijn om bepaalde methoden voor risicobeheersing toe te passen op beleggingen in opkomende markten, zoals valutatermijncontracten of derivaten.

5. Bescherming door clearinghuis

Aan veel Handelsplatforms wordt de uitvoering van een transactie 'gegarandeerd' door het Handelsplatform of het clearinghuis. Een dergelijke garantie heeft echter meestal gunstige voorwaarden voor leden van het Handelsplatform of het clearinghuis en is niet altijd afdwingbaar door klanten. Dit kan leiden tot krediet- en insolventierisico voor de firma via welke uw transactie wordt uitgevoerd, met als gevolg een mogelijk kredietrisico voor u jegens deze firma. De laatste tijd worden onderhandse derivaten die tot op zekere hoogte zijn gestandaardiseerd, steeds vaker gecleard via clearinghuizen, hetzij vrijwillig of verplicht op basis van hervormingen in financiële en wettelijke regelgeving. Onderhandse transacties in buiten de beurs verhandelde instrumenten worden echter niet beschermd door de reglementen van Handelsplatforms of door toezicht door Handelsplatforms op het correct functioneren van de markt.

6. Insolventierisico

Insolventie of faillissement van het bedrijf namens wie u zaken doet of van een van de brokers die bij de transactie is betrokken, kan ertoe leiden dat posities zonder uw instemming worden geliquideerd of voortijdig worden afgewikkeld. In dergelijke gevallen krijgt u uw beleggingen mogelijk niet terug. Er is ook sprake van insolventierisico met betrekking tot de belegging zelf, bijvoorbeeld betreffende insolventie of faillissement van een bedrijf dat een obligatie heeft uitgegeven of van een tegenpartij in buiten de beurs verhandelde derivaten (waarbij het risico betrekking heeft op het derivaat zelf en op zekerheden of marges die door de tegenpartij worden gehouden).

7. Valutarisico

Bij valutatransacties en transacties in derivaten en effecten die luiden in een andere valuta dan de valuta van uw rekening, kan elke schommeling in de valutakoers een gunstig of

ongunstig effect hebben op de winst of het verlies uit een dergelijke transactie. Wanneer de valuta van een land verzwaakt tegenover een referentievaluta of de valuta van uw rekening, heeft dit een ongunstig effect op de waarde van uw beleggingen die luiden in de valuta van dat land. Valutakoersen worden mogelijk beïnvloed door allerlei economische, sociale en politieke factoren en kunnen van dag tot dag hevig fluctueren. Sommige landen kennen regels voor deviezencontrole, zoals het opschorten van de mogelijkheid om te handelen in de valuta van het land of een tijdelijk verbod op overdracht van gelden of effecten naar ontvangers of bankrekeningen buiten het desbetreffende land. Bovendien kunnen buitenlandse valuta plotseling en substantieel worden afgewaardeerd door middel van verordeningen of wetten van de desbetreffende overheden. Door middel van hedging kunt u uw posities in buitenlandse valuta's tot op zekere hoogte beperken, maar dit is niet altijd voldoende om het valutarisico volledig te elimineren gedurende de periode waarin u bloot wordt gesteld aan een dergelijk valutarisico.

8. Renterisico

Rentevoeten kunnen altijd stijgen of dalen. Er bestaat een risico indien de rente van uw belegging, bijvoorbeeld een obligatie, vast is terwijl de rente stijgt. Als gevolg van de rentestijging daalt de waarde van uw obligatie mogelijk. Daarentegen kan een daling van de rente leiden tot een hogere waarde van uw belegging in een vastrentende obligatie. Renteschommelingen kunnen ook rechtstreeks of indirect gevolgen hebben voor de waarde van uw beleggingen in bepaalde financiële instrumenten die niet voorzien in een renteopbrengst.

9. Regelgevingsrisico en juridisch risico

Alle beleggingen in financiële instrumenten zijn onderhevig aan een regelgevingsrisico en/of juridisch risico. Beleggingsrendementen lopen gevaar door nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving en regulerende maatregelen, die het winstpotentieel van een belegging kunnen verlagen of kunnen leiden tot een verlies op uw belegging. Een voorbeeld van een regulerende maatregel is wanneer een toezichthouder zijn bevoegdheden gebruikt om in te grijpen in de bedrijfsvoering van een kredietinstelling teneinde deze instelling te behoeden voor insolventie. Dit kan ten koste gaan van beleggers in bepaalde schuldpapieren of aandelen van deze instelling ('bail-in'). Veranderingen in wet- en regelgeving kunnen ertoe leiden dat een voorheen acceptabele belegging onwettig wordt. Ook dit kan een negatief effect hebben op de waarde van uw beleggingen. Daarnaast kunnen zich veranderingen voordoen met betrekking tot gerelateerde aspecten zoals belasting- of regelgevingskaders, die ook een ongunstig effect kunnen hebben op de winstgevendheid van uw belegging. Dergelijke risico's zijn onvoorspelbaar en zijn vaak afhankelijk van allerlei politieke, economische en andere factoren. Dit risico is in het algemeen groter in opkomende markten, maar ook ontwikkelde markten zijn niet immuun voor dit risico. In opkomende markten is er doorgaans minder overheidstoezicht en reglementering met betrekking tot zakelijke praktijken, Handelsplatforms en onderhandse markten, waardoor beleggers op deze markten een hoger risico lopen. Op sommige plekken zijn er

mogelijk geen wetten en voorschriften voor beleggingen in effecten. De aanwezige wetten zijn mogelijk elementair en weinig verfijnd en voorschriften worden vaak inconsistent of willekeurig toegepast of geïnterpreteerd door marktspelers en de betreffende autoriteiten. Bovendien worden deze wetten en voorschriften soms met terugwerkende kracht gewijzigd. De onafhankelijkheid van het rechtssysteem en de immunititeit hiervan tegen economische, politieke of nationalistische beïnvloeding is in veel landen nog onvoldoende op de proef gesteld. Rechters, jury's en rechtbanken in sommige landen hebben soms maar weinig kennis en ervaring op het gebied van financiële en zakelijke wetgeving. Bedrijven lopen mogelijk het risico dat de wetgever de Toepasselijke wetgeving wijzigt, uitsluitend vanwege economische of politieke druk of als gevolg van onvrede onder de bevolking. Er is geen garantie dat een buitenlandse belegger bij rechtbanken in het betreffende land op bevredigende wijze verhaal kan halen indien sprake is van een inbreuk op landspecifieke wet- en regelgeving of van een geschil over de eigendom van bepaalde activa. Bovendien kan een belegger soms moeite hebben om toegang te krijgen tot bepaalde rechtsmiddelen of om uitspraken van buitenlandse rechtbanken te verkrijgen of af te dwingen.

10. Operationeel risico

Operationeel risico, bijvoorbeeld met betrekking tot uitval of storing van essentiële systemen en mechanismen, zoals IT-systemen, kan gevolgen hebben voor alle financiële producten, maar met name voor houders van aandelen of andere effecten die gelijkstaan aan een gedeelte van de juridische of economische eigendom van een bedrijf. Ook bedrijfsrisico's, met name het risico dat het bedrijf op incompetent wijze wordt geleid of onder incompetent management staat, kunnen een negatief effect hebben op de commerciële resultaten van een bedrijf. Veranderingen in de personeelsbezetting en de organisatie kunnen ook een grote invloed hebben op deze risico's. In het algemeen is het operationele risico niet altijd duidelijk te herkennen in de algemeen bekende informatie over een bedrijf.

D. Risico's van transacties en diensten

1. Beleggingstransacties met voorwaardelijke verplichtingen

Beleggingstransacties met voorwaardelijke verplichtingen kennen een of meer voorwaarden die bepalen dat de verplichting van de emittent jegens u ervan afhankelijk is of een of meer gebeurtenissen zich voordoen, zoals wordt beschreven in de voorwaarden bij de overeenkomst. Dit kan ertoe leiden dat uw rechten tegenover de emittent worden geconverteerd en/of achtergesteld of dat het nominale bedrag van uw belegging contractueel wordt afgewaardeerd.

2. Marges

Een verplichting voor u om marges te betalen kan voortvloeien uit de voorwaarden van een specifieke transactie die u bent aangegaan of kan ontstaan in verband met de risico's die inherent zijn aan uw beleggingsportefeuille. Als u handelt in futures of contracten ter verrekening van verschillen of

als u opties of andere financiële instrumenten schrijft of verkoopt, kunt u een volledig verlies lijden op de marge die u bij ons hebt gedeponereerd in de vorm van effecten of contanten. Als de markt zich ongunstig ontwikkelt voor een van uw beleggingen of voor uw portefeuille in het algemeen, wordt u mogelijk gevraagd om op korte termijn een extra marge te betalen om uw positie te kunnen behouden. Als u dit niet binnen de gestelde tijd doet, kan uw positie met verlies worden geliquideerd en bent u zelf aansprakelijk voor de hieruit voortkomende tekorten of verliezen. Zelfs als geen van de posities in uw portefeuille het gevolg zijn van een transactie met margeverplichtingen, zijn wij mogelijk uit hoofde van de Toepasselijke wet- en regelgeving verplicht om u te verzoeken (extra) margebetalingen aan ons te doen, gelet op de risico's in uw portefeuille, die ten gevolge van veranderlijke marktomstandigheden in de loop der tijd sterk kunnen variëren. Als u de gevraagde marge niet betaalt (of als u de activa niet levert wanneer de optie wordt uitgeoefend), kan uw positie worden afgesloten of geliquideerd op dezelfde manier als een futurepositie. Houd er rekening mee dat de Toepasselijke wet- en regelgeving ons soms voorschrijft om op een dergelijke manier te handelen en dat wij onder bepaalde omstandigheden niets anders kunnen doen dan (een deel van) uw positie in derivaten af te wikkelen of te liquideren, ongeacht de marktwaarde van de posities op dat moment.

In bepaalde jurisdicties gaan wij met u of namens u mogelijk uitsluitend transacties met margeverplichtingen aan, zowel met betrekking tot beurstransacties als tot onderhandse en andere buiten de beurs uitgevoerde transacties.

3. Zekerheden

Als u zekerheden bij ons deponeert, nemen wij passende maatregelen om uw rechten met betrekking tot deze zekerheden te beschermen. De wijze waarop wij met uw zekerheden omgaan, kan echter afhankelijk zijn van het type transactie en van het moment waarop deze wordt uitgevoerd. De behandeling van uw zekerheden kan sterk verschillen, afhankelijk daarvan of u handelt op een erkend of aangewezen Handelsplatform (zie paragraaf 4 hieronder), waarbij de regels gelden van dat Handelsplatform (en het bijbehorende clearinghuis), of dat u handelt via een niet-gereguleerd handelsplatform of buiten een handelsplatform om (dat wil zeggen onderhands of buiten de beurs). Gedeponeerde zekerheden kunnen hun identiteit als zijnde uw bezit verliezen indien ze vermengd worden met activa die niet uw eigendom zijn, en dientengevolge kunt u uw eigendomsaanspraken op uw bezit verliezen. Ook wanneer uw activiteiten winstgevend zijn, krijgt u mogelijk niet dezelfde activa terug als de activa die u had gedeponereerd, en mogelijk moet u betaling in vervangende activa of in contanten accepteren. Hoewel wij u informatie verstrekken over de bescherming van uw activa, dient u zichzelf ervan te vergewissen hoe uw zekerheden zullen worden behandeld.

4. Onderhandse of buiten de beurs verhandelde transacties

Sommige beurzen zijn aangewezen als erkende of gereguleerde Handelsplatforms, die onderhevig zijn aan toezicht en die zelf toezicht houden op de handelsactiviteiten

die via hun handelsplatforms plaatsvinden. De leden van deze beurzen moeten zich houden aan regels die zijn vastgelegd in ledenreglementen, die specifiek zijn voor het betreffende Handelsplatform en die zowel gedragsregels als zorgvuldigheidsregels opleggen aan (potentiële) leden. Transacties die elders worden uitgevoerd, dat wil zeggen buiten de invloedssfeer van erkende of gereguleerde Handelsplatforms, zijn mogelijk onderhevig aan substantieel grotere risico's.

5. Transacties met beperkte aansprakelijkheid

Voordat u een transactie met beperkte aansprakelijkheid aangaat, dient u een formele schriftelijke verklaring op te vragen waarin wordt bevestigd dat uw aansprakelijkheid voor verlies op elke transactie beperkt blijft tot het bedrag dat voorafgaand aan het aangaan van de transactie is afgesproken. Het bedrag dat u bij een transactie met beperkte aansprakelijkheid kunt verliezen, is kleiner dan bij andere transacties met margeverplichtingen, waarbij geen vooraf bepaalde limiet aan het verlies bestaat. Hoewel de omvang van het verlies beperkt blijft tot de overeengekomen limiet, kunt u het verlies wel in relatief korte tijd lijden. Het verlies blijft dan wel beperkt, maar het risico van een totaal verlies tot aan het afgesproken limietbedrag is substantieel.

6. Opschorting van de handel, grijzemarkt-effecten

In tijden van snelle en/of grote prijsstommelingen, met name wanneer de prijzen snel en hevig stijgen en/of dalen, zijn Handelsplatforms volgens de regels van de desbetreffende beurs mogelijk verplicht de handel in bepaalde financiële instrumenten tijdelijk op te schorten of te beperken. Onder bepaalde marktomstandigheden kan het moeilijk of onmogelijk zijn een positie te liquideren of af te dekken. De handel in beursgenoteerde effecten kan worden opgeschort, een beursnotering kan worden opgeheven of het Handelsplatform kan een bekendmaking doen aangaande het opschorten of verbieden van handel in een bepaald effect. Voor grijzemarkt-effecten, effecten waarvoor een verzoek is ingediend om aan een Handelsplatform te worden genoteerd of daarop te mogen worden verhandeld, maar die nog niet aan dat of een ander Handelsplatform zijn genoteerd of daar nog niet op mogen worden verhandeld, kan er onvoldoende gepubliceerde informatie zijn waarop een besluit om te kopen of te verkopen kan worden gebaseerd, want de regels inzake transparantie en marktmisbruik die gelden voor beursgenoteerde effecten zijn mogelijk niet van toepassing op grijzemarkt-effecten.

7. Gedeponeerde gelden en activa

Voor de door u gedeponeerde gelden en/of activa zijn mogelijk beperkte of minder stringente beschermen van toepassing indien deze worden geplaatst bij een externe partij, indien ze onderhevig zijn aan de wetgeving van een jurisdictie anders dan die van een EU-lidstaat, of indien ze onderwerp zijn van een zekergesteld belang of een retentierecht. Een dergelijke of minder stringente bescherming van gelden of andere activa die u deponeert ten behoeve van binnenlandse of buitenlandse transacties, kan leiden tot het verlies van uw gelden of activa, met name in het geval van insolventie of faillissement van een betrokken bedrijf. In hoeverre u uw gelden of activa kunt

terugkrijgen, hangt vaak af van specifieke wet- en regelgeving of landspecifieke voorschriften. In sommige jurisdicties worden activa, die specifiek identificeerbaar waren als zijnde uw eigendom, op dezelfde manier als contanten pro rato berekend ten behoeve van de verdeling als er sprake is van een tekort.

8. Stabilisering

Transacties kunnen worden uitgevoerd in effecten indien de prijs wordt of is beïnvloed door maatregelen ter stabilisering van deze effecten. Stabilisering zorgt dat de marktprijs van een effect op kunstmatige wijze wordt gehandhaafd gedurende de periode dat een effectenemissie voor het eerst openbaar beschikbaar komt. Stabilisering heeft mogelijk niet alleen effect op de prijs van de nieuwe emissie, maar ook op de prijs van andere, hieraan gerelateerde effecten. De reglementen staan stabilisering toe om het koersvormingsproces voor financiële instrumenten onmiddellijk na de introductie te ondersteunen en te verbeteren. Zonder stabiliseringsactiviteiten zou de prijs van onlangs geïntroduceerde effecten soms een tijdlang kunnen dalen, voordat leden of market makers de markt in dit effect beginnen te faciliteren en er voldoende kopers en verkopers bereid zijn om in het nieuwe effect te handelen. Stabilisering wordt uitgevoerd door een 'stabiliseringsmanager' (meestal de firma die verantwoordelijk is voor de emissie). Zolang de stabiliseringsmanager zich houdt aan strikte regels, heeft hij het recht om effecten terug te kopen die na de introductie waren verkocht aan beleggers of waren toegewezen aan instellingen die hebben besloten de effecten korte tijd later weer van de hand te doen. Het gevolg van deze activiteiten kan zijn dat de prijs gedurende de stabiliseringsperiode hoger blijft dan anders het geval was geweest. Het feit dat een zojuist geïntroduceerd effect wordt gestabiliseerd, moet niet worden opgevat als een indicatie voor de mate van belangstelling van beleggers, of voor de prijs die beleggers bereid zijn om te betalen voor de effecten.

9. Niet direct realiseerbare beleggingen

Zowel beursgenoteerde en aan de beurs verhandelde beleggingen als onderhandse beleggingen zijn mogelijk niet direct realiseerbaar. Niet direct realiseerbare beleggingen zijn niet of minder liquide beleggingen waarvoor de markt beperkt is of zou kunnen worden. Daardoor is het vaak moeilijk de marktwaarde van deze beleggingen te bepalen en/of een positie in deze beleggingen op een specifiek moment te liquideren.

10. Effectenleningen

Het uitlenen van effecten aan een externe partij kan leiden tot verlies van eigendom door de eigenaar van de effecten. Na een afgesproken termijn moet de lener de eigendom van de effecten, of effecten van hetzelfde type en dezelfde emittent, teruggeven aan de uitlener. De verplichting van de lener om equivalente effecten te retourneren aan de uitlener, wordt gedekt met behulp van zekerheden, die de lener aan de uitlener beschikbaar moet stellen gedurende de looptijd van de leentransactie. Het uitlenen van effecten kan gevolgen hebben voor uw fiscale positie en kan uw wettelijke rechten

verminderen in geval van insolventie van de lener die uw effecten uitleent aan een externe partij.

11. Strategieën

Bepaalde beleggingsstrategieën brengen hun eigen, specifieke risico's met zich mee. Strategieën zoals een 'spread'-positie of een 'straddle', zijn soms even riskant als een eenvoudige 'lange' of 'korte' positie.